Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 300 (14411) | 1976 оной декабриин 24, пятница | Сэн 2 мүнгэн.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ГОЛ ХҮСЭН

Мүнөөдэр республикымнай хүдөө ажахын түрүү механизаторнуудай зүблөөн Улаан-Үдэдэ болохонь. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ колхоз болон совхозуудай трактористнуудай, комбайнернуудай, автомашинын жолоошодой хэhэн ажалай хүдэлмэриин дүнгүүд энэ зүблөөн дээрэ согсологдожо, 1977 ондо бэелүүлхэ зорилгонууд тодорхойлогдохо байна.

КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ механизаторнуудай үүргэ угаа ехэ. Шалтагааниинь юуб гэбэл, бүхы орон доторнай, тэрэ тоодо манай республикын хүдөө нютагуудта хүсэтэ тракторнууд, бусад техникэ жэл бүри олошоржо байна. Малай томо томо комплекснууд баригдажа, оньhон түхеэрэлгэнүүдээр хангагдана. Мүнөө үедэ механизаторнууд хүдөө ажахын үйлэдбэриин hалбари бүхэндэ хүдэлнэ, тэрэнэй гол хүсэн болоо.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ республикын хүдөөгэй механизаторнууд газар таряалангаа, мал ажахые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ горитой хубитаяа оруулаа. Энэ жэлдэ хэдэн мянгаад гектар шэнэ газар элдүүлэгдэжэ, олон жэлэй ногоо таридаг талмай үргэдхэгдөө.

Энэ намартаа Кубаниин мэдээжэ таряашад техникээ үтээсэ сэхэ эгээр ашаглажа, ургасаа богони болзорто, hайн шанартайгаар хуряаха гэhэн үүсхэл гаргаа hэн. Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой таряашад, механизаторнууд кубаниинхидай үүсхэлые республика дотороо түрүүлэн дэмжэжэ, дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялгануудые абаhан байна. Тэдэнэй hайн hайнай жэшээ бүхы колхоз, совхозуудта hайшаагдажа, механизаторнууд ба таряашадай мүрысөөн шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрhэн байха юм.

Республика дотороо үүсхэл гаргаhан Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой таряашад болон механизаторнууд нэрэдээ хүрэмөөр ажаллажа, абаhан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэбэ. Энэ жэлдэ колхоз 30.000 центнер таряа гүрэндэ худалдажа, түсэбөө холо үлүүлээ. Таряалангай гектар бүриhөө 16,8 центнер ороohон, 137 центнер хартаабха, 611 центнер кузнку, сабшалангай гектар бүриhөө 39 центнер үбhэн энэ жэлдэ хуряагдаба.

Энэ жэлэй таряа хуряалгын үедэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ Кабанскын совхозой залуу комбайнер Валерий Идрисов онсо шалгарhан байна. Энэ нүхэр «Сибиряк» түхэлэй комбайнаар 12.148 центнер таряа сохижо, республика доторoo эрхимлэбэ. Валерий Идрисов 1975 оной ургаса хуряалгада hайн амжалта туйлажа, СССР-эй арадай ажахын туйлалтануудай выставкын главна комитедэй алтан медаляар шагнагдаhан юм.

Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой мэдээжэ комбайнер Олзо Додеев бэшүүрэйнхидэй үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, ургаса хуряалгын үедэ 150 гектарай ороohото ургамалнуудые баал болгон унагааха, 5000 центнерhээ бага бэшэ таряа сохихо социалис уялга абаhан юм. Энэ нүхэр хэлэhэн үгэеэ хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ шадаа. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой үнинэй трактористка Гармажаб Ачитуева, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой комбайнер Бубей Дармаев, Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхозой комбайнер, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Очир Аюшеев, Загарайн аймагай «Гигант» колхозой тракторист Захар Шитин, Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой комбайнер Владимир Намсараев, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой комбайнер, КПСС-эй XXV съездын делегат Григорий Миронов болон бусад олон нүхэд энэ жэлэй ургаса хуряалгын үедэ үндэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулhан байна.

Республикын колхоз болон совхозуудта механизаторнуудые бэлдэхэ талаар hүүлэй үедэ ехэхэн хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Энэ ажал Зэдын, Бэшүүрэй, Хяагтын, Кабанскын, Улаан-Үдын, Захааминай аймагуудта муу бэшээр эмхидхэгдэнэ. Колхоз, совхозуудай механизаторнуудай мэргэжэл шадабари жэл бүри дээшэлнэ. Мүнөө хүдөө нютагуудта 11600 гаран механизатор ажаллана. Тэдэнэй 5417 хүниинь I—II классай механизаторан үнэмшэлгэ абанхай.

Гэхэтэй хамта механизаторнуудай кадрнуудые бэлдэхэ, тэдэнэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ хүдэлмэри республикын ажахынуудта үшөө ехэхэн дутагдалтай байhаар. hуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ техническэ мэргэжэл олгохо хүдөөгэй училищинуудта 1942 механизатор бэлдэгдэхэ түсэбтэй байбал, арай шамай 845 хүн тиимэ мэргэжэлтэй болоо 1975—1976 онуудай hуралсалай жэлдэ республикын колхоз, совхозууд тусхай курса эмхидхэжэ, 1500 механизаторые бэлдэхэ түсэбтэй байhан юм. Теэд тэрэ даабари дүүргэгдээгүн, оройдоол 1227 механизатор бэлдэгдэ. Республикын механизаторнуудай дунда эхэнэрнүүд үсөөн зандаа. Гансал Түнхэнэй аймагта 11 эхэнэрhээ бүридэhэн тракторна нэгэ бригада бии юм.

Колхоз, совхозуудай мэдэлдэ байhан тракторнуудые хоёр халаанда хүдэлгэхын тула аяар 2500 механизатор дуталдана. Илангаяа Зэдын, Яруунын, Хурамхаанай, Сэлэнгын, Хэжэнгын аймагуудай ажахынуудта олон механизатор дуталдана. Мүн малай томо комплекснуудта хүдэлхэ операторнууд, бусад мэргэжэлтэй механизаторнууд үсөөн бэлдэгдэнэ.

Мүнөө республикын колхоз, совхозуудта техникэ заhабарилга түлэг дундаа ябуулагдана. Бүхы трактор, комбайнуудаа, бусад техникээ түргөөр, hайн шанартайгаар заhабарилха гэhэн үүсхэл гаргаhан Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой, энэл аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй механизаторнууд хэлэhэн үгэдөө хүрэмөөр ажаллажа байна. Техникэ заhабарилгын хүдэлмэри Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхоздо, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец», Захааминай аймагай Михайловкын совхозуудта, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо, бусад ажахынуудта hайнаар эмхидхэгдэнхэй.

Гэбэшье, техникэ заhабарилха түсэб республикын ажахынуудта хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэ. Хяагтын, Сэлэнгын, Хурамхаанай, бусад аймагуудай зарим ажахынуудта энэ хүдэлмэри унжагайруулагдана. Элдэб шалтагаанhаа боложо, техникэ заhабарилгада дүршэлтэй механизаторнууд табигданагүй, ажалай эмхидхэл hула байhаар.

«Дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдэй, механизаторнуудай болон элдэб мэргэжэлтэй бусад кадрнуудаар хүдөө ажахые бэхижүүлхын тула КПСС-эй Ростовско обкомой ябуулдаг хүдэлмэри тухай» тогтоол КПСС-эй Центральна Комитет hаяхан абаба. Энэ асуудалаар область дотор ябуулагдадаг хүдэлмэриин дүршэл согсологдоод, саашанхи зорилгонууд тодорхойлогдоhон байна. Партиин энэ шухала документ манай республикада сэхэ хабаатай. Тиимэhээ механизаторнуудые бэлдэхэ, тэдэнэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ асуудалаар КПСС-эй райкомууд, советскэ ба ажахын органууд, колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ойрын сагта зохихо хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй.

ПРОФСОЮЗАЙ ЭДЭБХИТЭДЭЙ СУГЛААН

Үсэгэлдэр КПСС-эй обкомой ехэ зал соо республикын хүдөө ажахын ба бэлдэхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай организацинуудай эдэбхитэдэй суглаан боложо үнгэрөө. Энэ суглаанда республикын зарим министерствэнүүд болон эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсаhан байна.

«Республикын хүдөө ажахын үйлэдбэриие саашадань улам хүгжөөхэ болон хүдөөгэй ажалшадай дунда ябуулагдадаг хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие hайжаруулха талаар профсоюзай организацинуудай бэелүүлхэ зорилго тухай» асуудал энэ суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэhэн байна. Энэ асуудалаар профсоюзуудай областной соведэй түрүүлэгшэ В. И. Тихонов дэлгэрэнгы элидхэл хээ.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ Кабанскын аймагай «Щербаковский» совхозой профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ Н. И. Вторушин, Баргажанай совхозой профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ В. Г. Вылков, Улаан-Үдын аймагай Оронгын совхозой профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ Н. Н. Нимаев, профсоюзай Түнхэнэй аймагай комитедэй түрүүлэгшэ Г. Т. Балдуев, Хяагтын аймагай Хүдэрэйн совхозой профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ Г. Н. Раднаев, Загарайн аймагай Шэнэ Бэрээнэй заhабарилгын заводой профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ М. К. Кузьмин, Хурамхаанай совхозой профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ С. Б. Мангутов, Зэдын аймагай Торийн совхозой профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ П. Я. Кречетов, «Сельхозтехникын» республиканска нэгэдэлэй түрүүлэгшын орлогшо А. В. Пахеев, профсоюзай Сэлэнгын аймагай комитедэй түрүүлэгшэ В. Б. Басанов гэгшэд хабаадалсаhан байна.

Профсоюзай эдэбхитэдэй суглаанда КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоев хабаадалсажа, тэндэ дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Мүнөөдэр республикын механизаторнуудай зүблөөн эхилхэнь

МАРТ ХҮРЭТЭР ДҮҮРГЭХЭБДИ

Ерэхэ хабарай тарилгада, ургаса хуряалгын үедэ хүдэлгэгдэхэ бүхы техникээ хаhа саг соонь hайнаар заhабарилха гэhэн Бэшүүрэй аймагай Охин Булагай совхозой болон «Сельхозтехника» нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй гаргаhан үүсхэл манай колхозой механизаторнуудай дунда халуунаар дэмжэгдэбэ. Трактор машинануудые үбэлдөө эрхимээр заhабарилжа, хабарай тарилгада эртээнhээ түгэс бэлэн болгожо шадаа hаа, ороohо таряанай үндэр баян ургаса абаха үндэhэ hуури табигдаха байhаниинь элитэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ колхоздомнай хүдөө ажахын техникэ заhабарилха хүдэлмэри түлэг дундаа ябуулагдана. Дүрбэдэхи кварталай түсэбэй ёhоор 18 трактор заhабарилагдажа, бэлэн болгогдоо. Мүнөө мастерской соомнай үшөө хэдэн трактор заhабарилагдажа байна. Мүн сеялкэ, плуг, культиватор гэхэ мэтэ техникэ баhал hайнаар заhабарилагдана. Энэ хүдэлмэридэ Бадмажаб Будаевай хүтэл бэрилдэг бригада онсо шалгаржа, богонихон болзор соо олонхи техникээ заhабарилжа дүүргээ. Тиибэшье хэхэ хүдэлмэри үшөө ехэ. Зарим сеялкэнүүдтэ запасной частьнууд дуталдана.

Заhабарилгада ехэнхидээ олон жэлдэ таhалгаряагүй хүдэлhэн hайн мэргэжэлтэй хүнүүд табигданхай. Раднажаб Гармаевай хүтэлбэрилдэг трактор заhабарилгын бригада даабаряа хододоо үлүүлэн дүүргэдэг, хэhэн ажалаа эрхим шанартайгаар бүтээдэг юм.

Бүхы тракторнуудаа, хабарай тарилгада хүдэлгэгдэхэ бусад оньhон түхеэрэлгэнүүдээ мартын 1 болотор бэлэн болгохо гэжэ механизаторнуднай үгэеэ үгөө юм. Хэлэhэн үгэдөө хүрэхэл байхабди.

Н. ОЧИРОВ.
Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой ахамад инженер

ЗАhАБАРЯ ЭМХИТЭЙГЭЭР ЯБУУЛНА

Энэ жэлэй сагай уларилай хэды таарамжагүй, ган гасууртай байбашье, Мухар-Шэбэрэй Суулгын совхозой механизаторнууд ороohо таряанай, үбhэ ногооной муу бэшэ ургаса абаhан юм. Жэшээлхэдэ, тэдэнэр ниитынгээ адууhа малда 30 гаран мянган центнер гэхэ гү, али урда жэлэйхиhээ 8 мянган центнер ехэ үбhэ хуряагаа. Эды шэнээн үбhэ совхоз нэгэтэшье бэлдхээгүй юм.

Иимэ амжалтын хүнгэхэнөөр туйлагдаагүй байhан хүн бүхэндэ мэдээжэ aаб даа. Үндэр ургаса абахын тула механизаторнууд тарилга, хуряалгын хүдэлмэридэ эртэнhээ бэлэдхэл хээ, эдэ шухала кампанинуудые саг болзортонь hайн шанартайгаар үнгэргөө.

Таряа, ногооной үндэр ургаса абаха талаар дүй дүршэлтэй боложо байhан суулгынхид ерэхэ жэлэйнгээ тарилгын хүдэлмэридэ бэлэдхэл баhал оролдосотойгоор хэжэ байна. Совхозой МТМ соо ороходо хүн зон олон. Хамаг хүдэлмэриинь эмхи гуримтайгаар хэгдэнэ.

— Трактор, машинануудай заhабарилгада удааржа оробошье, энэ хүдэлмэрее үдэр бүри түргэдхэжэ байнабди, — гэжэ машина, трактор заhабарилха мастерскойе даагша Петр Михайлович Добрынин хөөрэнэ.

Үнэхөөрөөшье, hүүлэй үедэ трактор, машина заhабарилга эршэтэйгээр ябажа байна. Хүдөө ажахын машинанууд отделени бүхэндэ заhагдана. Жэлэй дүүрэтэр совхоз 20 трактор заhаха түсэбтэй юм. Мүнөө 12-ынь заhагдаад, бэлэн болоод байна.

— Хабарай тарилгын эхилтэр бидэнэр 40 трактор заhаха ёhотойбди. Манай механизаторнууд Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай механизаторнуудай жэшээгээр социалис мүрысөөндэ оролсоод, бүхы трактор, машинануудай заhабарилгаа Совет Армиин hайндэр — февралиин 23 болотор сүм дүүргэхэ гэhэн социалис уялга абанхай. Энээнээ амжалтатайгаар дүүргэхэл байхабди, — гэжэ Пётр Михайлович мэдүүлбэ.

Трактор заhабарилгын хүдэлмэри эндэ түрүү поточно-узловой аргаар хэгдэнэ. Механизаторнуудай хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэдэг бригаднууд эндэ олон. Тэдэнэй тоодо Григорий Кушнарёвой, Бабасан Цыдынцыреновэй, Владимир Доржиевай нэрэнүүдые дурдажа болохо. Тиихэдэ слесарь П. Н. Анасов, токарь М. С. Козлов гэгшэд баhал үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа нүхэдтөө магтуулна.

Ц. СУБАНОВ,
манай корр.

Хадалиг Ахын аймагай «Улаан Аха» колхоздо трактористын ажал бусадhаа нилээд харюусалгатай, хүндэтэйшье юм. Механизаторайнгаа мэргэжэлээр нилээд омогорхожо, даалгагдаhан техникээ бүтээсэтэйгээр ашаглахые оролдодог Даша Гармаев мүнөө малшадай үбэлжэлгэеэ эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэрэгтэ горитой туhаламжа үзүүлнэ. Тэрээндэ сүлөө саг гэжэ сохом байдаггүй. Эдэ үдэрнүүдтэ гүүртэ, отаранuудта үбhэ тэжээл. Солон түлеэ асаржа, эрилтыень дүүрэнээр хангахын түлөө ехэ оролдолго гаргана.

Д. ДУГАРОВАЙ фото.

ЭРТЭЭНhЭЭ БЭЛДЭНЭ

ЕРЭХЭ ЖЭЛЭЙ ургасада бэлдэхэ хүдэлмэридэ Хориин аймагай совхозууд горитойхон анхарал хандуулна. «Сельхозтехника» нэгэдэлэй Пётр Герасимович Ивановой хүтэлбэрилдэг оньhожоруулагдамал отрядай механизаторнууд нилээд ехэ ажал хэбэ. Тэдэнэр найма мянгаад тонно наг шэбхэ хээрэ гаргаа. Тиихэдэ Үдын совхоздо эндэхи оньhожоруулагдамал отрядай гэшүүд 7400 шахуу тонно наг шэбхэ тариалан, сабшалан дээрэ зөөбэ.

Хамта дээрээ аймаг дотор 21.000 тонно нютагай үтэгжүүлгэ таряанай болон сабшалангай газарта зөөгдэнхэй. Гадна тошо халяаха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Аймагай ажахынуудта хамта дээрээ 65 мянган кубометр тошон хүргэгдөө. Илангаяа Хүрбын совхозой луговоднууд, механизаторнууд ехэ тошо халяагаа. Дээрэ Тайлсын совхоздо 20.000 кубометр тошон халяагдаа.

Хориин аймагай совхозуудта уhалууриин түхеэрэлгэ, hубаг хапаабуудые заhабарилха хүдэлмэри хэгдэнэ. Шэнээр эмхидхэгдэhэн Хүлэй совхоздо, мүн Хүрбын совхоздо гидротехническэ түхеэрэлгэ шэнээр баригдаа.

Д. Д. ГАРМАЕВ.

ПАРТИ АРАД ХОЁРОЙ НЭГЭДЭЛ

КАБАНСК. (Телефоноор абтаба). Байгалай совхозой түб hууриндa ажалшадай митинг болобо. Энэ митинг дээрэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадагша, ажахын түбэй отделениин партийна эхин организациин секретарь нүхэр Сахаров И. А. бултанhаа түрүүлэн үгэ хэлээ.

— Манай түрэл парти, тэрэнэй ЦК-гай Политбюро, нүхэр Л. И. Брежнев уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулха, дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахин хамгаалха талаар hүүлэй жэлнүүдтэ ехэ хүдэлмэри ябуулаа, ябуулжашье байна. КПСС-эй XXIV съезд дээрэ абтаhан Эб найрамдалай программые бэелүүлхэ талаар манай парти, совет арад бүхы шадалаараа оролдоно, тэмсэнэ, — гэжэ дайнай ветеран онсолон тэмдэглээ. — Манай совхозой ажалшад арбадахи табан жэлэй даабариие болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэнхэй. Ажал хүдэлмэримнай урагшатай ябана.

Совхозой газар таряалангай хүдэлмэрилэгшэдэй ажал хэрэг тухай ажахын ахамад агроном И. А. Аленичев митинг дээрэ хөөрөөд, хүдөө ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ талаар Коммунис партиин, Советскэ правительствын хараалhан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэжэ байна гээд тэмдэглэбэ. Хүн зоной hуудал байдал hайжаруулжа, баян дэлгэр болгохо талаар КПСС-эй Центральна Комитедэй хэжэ байhан хүдэлмэриие hайшаажа байhан тухайгаа совхозой жолоошон А. Е. Плесовский мэдүүлээ.

Совхозой директор И. Я. Макальский ажалшадай митинг дээрэ үгэ хэлэжэ, энэ жэлэй социалис уялгануудай хэр дүүргэгдэжэ байhан тухай, ерэхэ жэлэй ехэ зорилгонууд тушаа тодорхойгоор хэлэбэ. Ажахын малшад энэ жэлэй үбэлжэлгэдэ hайнаар бэлдээд, эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна. hү haалин нёдондонойхиhоо нилээд дээшэлээ. Жэшээнь, мүнөө үдэр бүри хоёр центнер hүн нёдондоной энэ үеынхиhөө үлүү гүрэндэ тушаагдана. Техникэ заhабарилга түлэг дундаа ябуулагдана. Ерэхэ жэлдэ 94.000 центнер ороohо таряа хуряаха, гүрэндэ 9.100 центнер мяха, 40.000 центнер hү, 10.000 центнер овощ тушааха зорилго совхозой ажалшад табинхай.

КПСС-эй Центральна Комитедэй, тэрэнэй Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй ябуулдаг дотоодын ба гадаадын политикые hайшааhан резолюци митингдэ хабаадагшад баталан абаба.

А. ПОПОВ.
совхозой парткомой секретарь.

ЗАКАМЕНСК. (Телефоноор абтаба). Хамниин совхозой коллектив hүүлэй жэлнүүдтэ ажахынгаа hалбаринуудые саашадань хүгжөөхэ талаар hайн үрэ дүнгүүдые туйлаhан байна. Газар таряалан ба мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха юhэдэхи табан жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдээ hэн.

КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоhон энэ совхозой малшад байгша ондо муу бэшээр хүдэлнэ. Совхозой haалиин фермэнүүдэй коллективүүдэй дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ Усановкын фермынхид эрхимлэжэ ябана. Тус фермын haалишад энэ жэлдэ hү haaxa, гүрэндэ худалдаха түсэбтэ даабаряа болзорhоонь урид дүүргэнхэй. Совхозой хүдэлмэрилэгшэд ниитын малай үбэлжэлгэдэ урданайхиhaa hайнаар бэлдээд, эмхитэйгээр, гарза багатайгаар үнгэргэхын түлөө бүхы шадалаараа тэмсэхэ байна.

Эдэ бүгэдэ тухай совхозой түб hууринда, haалиин фермэнүүдтэ болоhон митингнүүд дээрэ хэлэгдэбэ. Советскэ Союзай Коммунис партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй, Политбюрогой ябуулдаг дотоодын ба гадаадын политикые бүри мүhэн hайшаажа байhанаа арбадахи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө үсэд шангаар тэмсэжэ байhанаа совхозой ажалшад мэдүүлбэ.

— Манай фермын хүдэлмэрилэгшэд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ урагшатай hайнаар хүдэлжэ байна. hү haaxa жэлэй түсэб болзорhоо урид дүүргэгдээ. Бултадаа эбтэйгээр хүдэлжэ, үбэлжэлгэдэ урданайхиhaa hайнаар бэлдээбди. Мүнөө haамхай үнеэн бүриhөө үдэртэ 8—9 килограмм hүн абтана. Энэ үбэлжэлгые hайнаар үнгэргэжэ, hү haaxa түсэбтэ даабаряа үлүүлэн дүүргэхын түлөө бүхы шадалаараа оролдохобди. Тиигэжэ түрэл партиингаа хараалhан түсэбые бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулалсахаар манай коллектив зоригжонхой, — гэжэ Самсаалай фермын haалишан, залуу коммунистка Евгения Бадмаева митинг дээрэ хэлэбэ.

Хамниин совхоздо болоhон митингнүүд дээрэ ажахын ахамад зоотехник И. Б. Ринчинов, техник-урэжүүлэгшэ Я. Балданова, нэгэдэхи отделениие эрхилэгшэ Б. Шангин, түрүү haалишан Д. Бабуева, сельсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ П. Буянтуев болон бусад үгэ хэлэжэ, КПСС-эй дотоодын ба гадаадын политикые hайшаан дэмжэжэ байhанаа элирхэйлбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой, нүхэр Л. И. Брежневэй хүтэлбэри доро ябуулагдажа байhан политикые hайшааhан резолюци митингдэ хабаадагшад баталан абаа. Арбадахи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ бүри hайнаар ажаллажа, түсэбтэ даабаринуудаа бүхы талаарнь дүүргэхэбди гэжэ хэлээ.

* * *

Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай Холтоhоной руднигай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшадай митинг боложо, КПСС-эй дотоодын ба гадаадын политикые hайшааhан резолюци абтаба.

Г. ЕГОРОВ.

Вьетнамай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Ле ЗУАНДА

Хүндэтэ нүхэр Ле Зуан!

КПВ-гэй ЦК-гай Генеральна секретариин үндэр ехэ, харюусалгатай тушаалда hунгагдаhаартнай Танида үнэн зүрхэнhөө амаршалнаб. Вьетнамай коммунистнуудай IV съездын амжалтатайгаар дүүрэhэнтэй дашарамдуулан, Таниие, бүхы вьетнам нүхэдөө мүн лэ амаршалхые хүсэнэб.

Тэрэнэй хүдэлмэриин хойноhоо анхаралтайгаар, hонирхолтойгоор адаглаабди. Энэ съездын түүхэтэ удха шанартай байhаниинь арсашагүй. Империалис эзэрхэг түримхэйшүүл болон эдэнэй туhамаршадта эсэргүүсэн, Эхэ оронойнгоо сүлөөтэ ба бэеэ дааhан байдалай түлөө тэмсэлдэ вьетнам арадай туйлаhан алдарта илалтын дүнгүүдые тэрэ батадхаhан, марксистско-ленинскэ сургаал hургаалнуудые. Хо Ши Минэй захяа заабаринуудые Вьетнамай газар дээрэ бэелүүлхэ үнэн зам заahан, нэгэдэмэл Вьетнамда социалис байгуулалтын үе саг нээhэн байна.

Манай арадуудай аша туhада, социалис оронуудай, мүнөө үеын революционно бүхы хүсэнүүдэй нэгэдэл ба жагсаал саашадань бэхижүүлгын аша туhада советвьетнам шалгагдамал хани барисаанай жэлhээ жэлдэ урган hалбархын тула манай парти хүсэ шадалаа гамнангүй элсүүлхэ юм гэжэ Танай соратнигууд, ханинар байhан хадаа вьетнам коммунистнуудые найдуулнабди.

Коммунис ёhоор амаршалагша
Л. БРЕЖНЕВ.

ЭНЕРГЕТИГҮҮДЭЙ hАЙНДЭР

Энергетигэй үдэртэ зорюулагдаhан баярай суглаан Москвада болобо. hалбариин түрүү хүдэлмэрилэгшэд, социалис мүрысөөнэй түрүүшүүл, мэргэжэлтэд, ниислэл хотын партийна, совет ба профсоюзай эмхинүүдэй түлөөлэгшэд суглараhан байна.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гай Политбюро хүндэтэ президиумдэ нэгэн дуугаар hунгагдана.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо И. Т. Новиков, КПСС-эй ЦК-гай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, министерствэнүүдэй болон албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд энээндэ хабаадаа.

СССР-эй энергетикын ба электрификацин министрэй нэгэдэхи орлогшо Е. И. Борисов элидхэл хэбэ. Энергетигүүд болон элшэ хүсэнэй барилгануудые бодхоогшод түсэбтэ даабаринуудаа, үндэр социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргээ гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Байгша ондо оронoй электростанцинууд урдань туйлагдаагүй ехэ — нэгэ триллион 100 миллиард киловатт-часhaa үлүү электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилөө.

КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэг нэгэн дуугаар абтаба.

(ТАСС).

ГОЭЛРО-гой ТҮРҮҮШЫН СТАНЦИДА — ЛЕНИНЭЙ ОРДЕН

ВОЛХОВ. (Ленинградай область. ТАСС). В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Волховско гидроэлектростанциин тугта Ленинэй орден зүүлгэгдэбэ. Эсэгэ оронoй гидроэлектроэнергетикые хүгжөөлгэдэ ГОЭЛРО-гой түрүүшын станциин ехэ габьяатай байhанайнь түлөө станциин коллективэй баярай суглаан дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, партиин Ленинградска обкомой нэгэдэхи секретарь Г. В. Романов үндэр дээдын шагнал барюулаа. КПСС-эй ЦК-гай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй үмэнэhөө тэрэ үндэр дээдын шагналаарнь энергетигүүдые үнэн зүрхэнhөө амаршалаад, ажалдаа шэнэ амжалтануудые туйлахыень эдэнэртэ хүсэбэ.

Волховско ГЭС хадаа Ленинэй түсэбөөр баригдаhан Россие электрижүүлхэ түрүүшын гидроэлектростанци болоно. Үнгэрhэн 50 гаран жэл соо элшэ хүсэнэй талаар асари ехэ туйлалтануудай эхин болоhон дээрэhээ тэрэ совет хүнүүдтэ илангаяа үнэтэй сэнтэй юм. Энэ үе соо үнинэй станциин оньhон техникэ шэнэлэгдээ. Мүнөө тэрэ автомадаар түгэс хангагдаhан предприяти болонхой. Байгша ондо ГЭС даабариhaa гадуур 2 миллион киловатт-час электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилбэ.

РОССИН ХҮДӨӨ НЮТАГУУДАЙ ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Колхозууд хоорондын барилгын эмхинүүдэй бүхэроссин гурбадахи съезд декабриин 22-то Москвада нээгдэбэ. Россин Федерациин hууриин тосхонуудые үргэлжэ дээрэнь болбосон түхэлтэй болгохо асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ байна.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ, экономикыень бэхижүүлгэдэ олон мянган хүнhөө бүридэhэн колхозуудай барилгашад ехэ хубитаяа оруулна гэжэ элидхэлшэ — Росколхозстройобъединениин правлениин түрүүлэгшэ В. М. Видьманов үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Түсэбтэ юhэдэхи табан жэлдэ колхозууд хоорондын барилгын эмхинүүд 9,4 миллиард түхэригэй ажал хэжэ, үйлэдбэриин хэдэн зуугаад барилга, 4,7 миллион дүрбэлжэн талмайтай байрын гэрнүүд, олон hургуули, магазин ба хүүгэдэй эмхи зургаануудые ашаглалгада оруулhан байна.

Арбадахи табан жэлдэ бүри ехэ хараа түсэбүүд бэелүүлэгдэхээр хараалагдана. Мал ажалай томо ехэ фермэнүүдэй, фабрикануудай, хо-лимог тэжээл гаргадаг заводуудай, ороohо таряа хадагалдаг түхеэрэлгэнүүдэй үргэн ехэ программа бэелүүлэгдэхээр хараалагдана. hуурин тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэри бэелүүлэгдэхэ юм. 7 миллион шахуу дүрбэлжэн метр талмайтай байшан гэрнүүд, 296 мянган хүнэй hууритай сослой байшангууд баригдахаар, 23 мянганhаа дээшэ километр харгы асфальтаар хушагдахаар хараалагдаhан хай. Хара бэшэ хүрьhэтэ зонодо илангаяа ехэ барилга хэгдэхэ юм.

Эрдэм наукын ба түрүү дүн дүршэлэй туйлалтануудые барилгын индустриальна арга онолнуудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ шухала гэжэ съезд дээрэ хэлсэгдээ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. С. Соломенцев, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй ба РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведүүдэй хэдэн министерствэнүүд болон албан зургаануудай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд съездэ хабаадана.

(ТАСС).

ПАРТИИНА АЖАБАЙДАЛ: КОММУНИСТ БА ТЭРЭНЭЙ УЯЛГА

НИИТЫН ХЭРЭГ—НАНГИН

Партиин Устав соо тодорхойтоор, тон тобшоор аад, удха түгэлдэрөөр бэшэгдэһэн коммунистын дүүргэхэ уялганууд тухай уншажа байхадаа, агуу Ленинэй партиин гэшүүн болоһон хүн ямар байха ёһотойб гэжэ элеэр ойлгохоор байдаг. Эдэ эрилтэнүүдые коммунист бүхэнэй хэр зэргээр дүүргэһэнһээ манай партиин нүлөөлхы үүргэнь, хүдэлмэриинь аша үрын хэм хэмжээн горитойгоор дулдыдадаг гээшэ.

Мария Лаврентьевна Сидоринатай уулзаад, хөөрэлдэжэ байхадаа, эжэлүүдгүй иигэжэ бодоо бэлэйб. 1952 онһоо К П С С-эй гэшүүн б о л о һ о н энэ эхэнэр хорин дүрбэн жэл соо партиин Устав соо хараалагдаһан ёһо гуримуудта үнэн сэхэ ябана. Тиихэдээ энээниие тиимэ тусхай юумэн гэжэ тоолонгүй, һэшхэлэй нангин дуудалгаар коммунист бүхэнэй дүүргэхэ ёһотой уялгануудые бэелүүлжэ ябанаб гэжэ һанадаг байха юм.

«Оронойнгоо политическа ажабайдалда, гүрэнэй хэрэгүүдые ударидалгада, ажахын болон культурна байгуулалтада эдэбхитэйгээр хабаадалсаха, ниитынгээ уялгые бэелүүлгээр жэшээ харуулха, ниитын коммунис ёһоной харилсаануудые хүгжөөхэ ба бэхижүүлхэ ябадалда туһалха», гэжэ партиин Устав соо бэшээтэй. Энэ ёһо гурим тухай Мария Лаврентьевнада хэлэхэдэмни, тэрэ ойро зуура соо бодолгото болоод, иигэжэ харюусаа һэн.

— Зүб лэ даа. Энээн тухай мартажа болохогүй. Зарим коммунистнууд партиин гэшүүнэй түлбэри саг соогоо түлөөд, суглаанда гээгдэнгүй ябаад байбал, уялгаяа гүйсэд дүүргээб гэжэ тоолодог. Буруу һанамжа. Юуб гэхэдэ, коммунист хадаа Уставай эрилтые ёһын тэдысэ сахиха бэшэ, харин бүхы зүрхэ сэдьхэлээрээ энээниие болбосоруулан ойлгожо, хаанашье ябаа һаа, бүхы юумээр һонирходог, коллективэйнгээ ажал ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, хубитаяа заал һаа оруулдаг байха ёһотой. Даабари үгөөгүй һэн гэжэ, ямар нэгэ хэрэгһээ хажуу тээ ябажа болохогүйл.

Мария Лаврентьевна Сидорина иигэжэ хэлэхэ дүүрэн эрхэтэй. 1950 ондо Эрхүүгэй юристнүүдэй һургуули дүүргээд, Зэдын аймагта прокуратурын мүрдэгшөөр, Захааминай аймагта прокуророор хүдэлөө. 1969 онһоо хойшо нарин сэмбын комбинадта юристээр ажаллана.

Энэ хугасаа соо эрхим хүдэлмэрилэгшэ байһанаа гүйсэдөөр харуулжа, коллектив соогоо ехэ хүндэтэй болоо. Гадна ниитын горитой хүдэлмэри ябуулдагаараа үнинэй алдаршаһан хүн ааб даа. Тиимэл хадань комбинадай парткомой секретарь Геннадий Феоктистович Малыгин, парткабинедые даагша Лидия Михайловна Пушкина гэгшэд Мария Лаврентьевнатай уулзажа хөөрэлдэгты гэжэ нэгэн дуугаар хэлээ юм бэзэ.

Тэрэ Улаан-Үдын Октябрьска райсоведэй депутадаар гурбадахяа һунгагдаа. Социалис хуули ёһые ба ниитын гуримые сахилгын райсоведэй гүйсэдкомой саг үргэлжын комиссиин түрүүлэгшөөр Мария Лаврентьевна энэ хугасаа соо хүдэлөө. Тиихэдээ нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулһан байха юм.

Комиссинь 14 хүнһөө бүридэнэ. Мелькомбинадай жолоошон Валерий Шумилов, трамвайн управлениин жолоошон Евгения Дашицыренова, макарон хэдэг фабрикын бригадые даагша Галина Рубцова, дотоодын хэрэгүүдэй министерствын таһагые даагша Пётр Нимаевич Нимаев болон бусад Мария Лаврентьевнагай тон дүтын, эдэбхитэй туһалагшанар болонхой.

— Комиссиимни бүридэл ходо хубилжа байдаг. Тиимэһээ шэнээр һунгагдаһан депутадуудаа һургаха, хуули ёһо мэдэхэ болгохо талаар ехэ хүдэлмэри ябуулха баатай болодогбди.

Үнэхөөрөөшье, Мария Лаврентьевнатай хүдэлһэн депутадууд хуулиин ёһо гуримуудые мэдэдэг байхаар ажалшадые хүмүүжүүлхэ тон шухала хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байна.

«Буржелезобетон» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй нэгэдэхи филиалда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри муугаар ябуулагдаа. Энээнһээ уламжалан ажалай журам ахив байна гэжэ тус комиссиин гэшүүдэй шалгалта элирүүлээ һэн. Гадна ажал тухай хуули сахиха талаар дутуу дунданuудай бии байһаниинь тодоруулагдаа. Комиссиин тусхай шиидхэбэреэр эдэнние дары усадхаха эрилтэ табигдаһан юм. Тээд филиалай хүтэлбэри, (начальнигынь нүхэр Горин) энэ шиидхэбэриие дүүргэхэ талаар бодото хэмжээнүүдые абанагүй гэжэ хиналта хэхэ даабаритай депутат комиссиингаа ээлжээтэ заседани дээрэ дуулгаба. Тиихэдэнь тус предприятиин хүтэлбэрилэгшэдые урижа, шанга хөөрэлдөө үүсхэһэниинь ехэ туһа асараа. Кадрнуудай һэлгэсэ хараа байса доошюлоо, ажалай журам һайжараа, ажал тухай хуулиин ёһо гуримууд һайнаар сахигдадаг баримталагдадаг болоо юм.

— Гэбэшье манай хүдэлмэри ходо иимэ дүн асардаг гэхын аргагүй, — гэжэ Мария Лаврентьевна ехэл шаналангяар һанаа алдаба. — Зарим ушарта райсоведэй гүйсэдкомой заседаниин үзэмжэдэ табижа, бүри шанга хэмжээнүүдые абаха баатай болодогбди.

Хангалгын таһагай ахамад экономист Лидия Яковлевна Аввакумова:

— Мария Лаврентьевнатай зургаадахи жэлээ нэгэ таһалга соо һуужа хүдэлнэб. Ехэ һайхан сэдьхэлтэй, оролдосотой, бэрхэ хүн. Ниитын хэрэгые хубиингаа хэрэгһээ үлүүгээр һанана гэжэ һанагшаб. Комиссиингаа ажал ябуулгын урагшагүйдөө һаань, һанааниинь ямараар зободог гээшэб! Коммунист хүн иимэл байха ёһотой гэжэ ойлгогшоб. Һайн хүн даа, — гэжэ тэрэ ехэ сэдьхэлээ хүдэлһэн янзатай намда хэлээ бэлэй.

Коммунист Сидорина комбинадай тон эдэбхитэй пропагандистнуудай нэгэн гэжэ Лидия Яковлевна Пушкина хөөрэһэн юм.

«Комбинадай цехүүд болон таһагуудта 1976 оной турша соо үнгэргэгдэхэ политинформацинуудай тематика» гэһэн гаршагтай дэбтэр урдамни хэбтэнэ. Эндэ хараалагдаһан олонхи темэнүүдээр хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэһэн байба.

«Гэр бүлэ болон гэрлэлгэ тухай совет хуулиин ёһо гуримууд», «Социалис зөөри — бултанай баялиг», «Хүүгэдэйнгээ хүмүүжэлгын түлөө түрэлхид харюусалгатай», «СССР-тэ пенсеэр хангалга тухай», «Хуулиин һаһа хүрөөгүйшүүлэй гаргадаг хуулида харша ябадалнууд ба тэдэниие һэргылэмжын онол арганууд», «Эхэнэрэй эрхэ тухай», «Ажалда абалга ба ажалһаа гаралга», «Түрэлхид болон үхибүүдэй уялга ба эрхэ» гэхэ мэтын олон тоото тон туһатай хөөрэлдөөнүүдые коммунист Сидорина байгша оной эхинһээ хойшо үнгэргөө.

Энээнһээ гадна ямар олон хүн Мария Лаврентьевнада ерэжэ зүбшэл һурадаг, заабаринуудые абадаг гээшэб!

Комбинадай столоводо хүдэлдэг нэгэ эхэнэр бидэнэрэй хөөрэлдэжэ һуухада орожо ерээ һэн. Энэ эхэнэр амһарта угаадаг юм ха. Харин ноябрь, декабрь соо столнуудые аршадаг, сэбэрлэдэг хүдэлмэрилэгшэнь үбшэлөөд, тэндэ ажаллаха хүн олдоогүй. Тиихэдэнь энэ эхэнэрые хүдэлыш гэжэ гуйгаа. Хоёр ондоо хүдэлмэри хэжэ һахы һалаг гүйгээд, ноябриингаа салин абахаяа ошоходоо, бад байса мүнгэ абахамни гэжэ һанажа ябаһан, тэрэ урдань лэ абадаг байһанаа гартаа адхахадаа, ехээр гайхаа, тээлмэрдээ һааб даа. Столовые даагша хуулиин ёһоор шамда түлэхэ эрхэгүйб гэжэрхёо.

Мария Лаврентьевна ехэ анхаралтайгаар шагнаад, энээн тухай совет хуули соо юун гэжэ хэлэгдэнэб гэжэ эхэнэртэ һөөрэжэ үгэһэнэй удаа, столовые даагшада хонходобо. Энэ хэрэгшье хуулиин ёһоор шиидхэгдээ һааб даа.

— Иимэ ушар — юрын лэ ушар. Энэ эхэнэр ажал тухай хуулитай танил байгаа һаа, байра дээрээ асуудалаа шиидхэхэ һэн. Мэдэхэгүй һэн хойноо совет хуулида гомдол барижа ябана. Хуулиин ёһо гуримуудые мэдэдэг байхаар ажалшадые хүмүүжүүлхэ хэрэгые бүри эдэбхижүүлхэ хэрэгтэй. Энэ сагай эрилтээр табигдана.— гээ һэн.

Юрын коммунист... Тэрэнэй һанал бодолһоо, ажал хэрэгһээ манай партиин хараа бодол, ажал ябуулга үндэһэлдэг. Тиимэл хадань партиин гэшүүн бүхэнэй Устав соо хараалагдаһан уялгануудаа үнэн сэхээр, зохёохы ёһоор дүүргэдэг байбалнь, партиин нүлөөлхы үүргэ, хүдэлмэриинь ашаүрэ горитойгоор дээшэлхэл.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ,
манай корр.

Энэ һүниие Валерий сэдьхэлдээ бүхөөр хадуунхай, хэзээдэшье мартахагүй байха. Октябриин арбан хоёрой һүниин тэн бүри ойртожо байгаа һэн. Бункер соо сугларжа байһан ороохыень самосвал автомашинаар зөөлсэжэ ябаһан Владимир дүүнь тоогһоо шамдуу бусажа ерэхэдээ, «Валера, арбан хоёр мянган центнер болошобол даа!» гэжэ дуулгаа һэн.

12.000 центнер ороохон! Энэ нэгэл жэлэй ургаса хуряалгын үедэ нэгэл комбайнаар сохижо, совхозой тоог дээрэ адхаһан ороопон шуу. Нэгэ сезон соо иимэ ехэ ороохо комбайнаар сохиһон жэшээ совхозой, аймагай, республикынишье түүхэдэ урдань үзэгдөө дуулдаагүй гайхамшаг ушар болоно. Хүсэнэйнь нормын ёһоор болоходо «СКД-5» комбайнаар нэгэ намарай турша 3.280 центнер хүрэтэр ороохо сохижо болохо юм гэһэн техническэ заабари бии гэдэг. Тээд Валерий Александрович Идрисов тэрэ тогтоогдомол нормыень хэды дахин эбхэбэ гээшэб. Тоолоходо дүнгынь гарана бээз.

Тэрэ һүниин хойто тээ үшөө хоёр үдэр хүдэлөө. Эндэ тэндэ үлэһэн баа суглуулаа, унагаагдаагүй орхигдоһон таряа хадаа. Тиихэдээ тэрэ туйлаһан амжалта дээрээ үшөө 158 центнер ороохо нэмээгээ һэн.

Иимэл үрэ дүнтэйгөөр арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй таряа хуряалгын халууншье, харюусалгатайшье хаһые Валерий Идрисов дабан гаталалсаа бэлэй.

Комбайнер мэргэжэлтэй боложо хүдэлһөөр дүрбэдэхи хуряалгаяа Валерий Исток тосхон шадархи таряалан дээрэһээ эхилһэн юм. Удаань Кабанскын, Колесовско отделениинуудэй полинууд дээрэ хүдэлөө. Ешмээн, горох, обёос, шэнинсэ гэхэшэлэн ороохото ургамалнуудай үдхэншье, шэнгэншье, үндэршье, набтаршье ургасатай таряанай баалнуудые суглуулан сохёо, сэхэ хадаа

Мүнөөдэр республикын механизаторнуудай зүблөөн эхилхэнь

ШУУД ДАБШАСЫН ЗАМААР

Юрэдөө, нүхэдтэеэ нэгэн хамта һубарилдан ябажа, аб адли эрхэ байдалда ажаллабашье, Идрисовэй хүдэлмэриинь үрэ дүн тусгаархан лэ байшаба бшуу.

Валерий Александрович шэнэ ургаса хуряалгые бэлэдхэл һайнтайгаар угтаа. 1973 ондо, комбайн түрүүшынхеэ жолоодожо эхилһэн жэлдээ тэрэ шэб шэнэхэн «Сибиряк» тушаажа абаа һэн. ГПТУ-да һурахадаа, техникын «нюусые» шудалһан эрдэмынь, шофёрсор хүдэлһэн, Совет Армида алба хэһэн һургаалынь, мүнөө трактористаар хэдэн жэлдэ таһалгарягүй ажаллажа байһан мэргэжэлынь энэ ехэ амжалтын үндэһэ һуури бэлдэжэ үгэһэниинь мэдээжэ ааб даа.

Жэлэй дүрбэн сагта трактор агтые жолоодожо ябахадаа, тэрэнэй орёо оньһые, элдэб түхеэрэлгэнүүдые, «шэг шарайень» табан хурган шэнги мэдэхэ болоһон механизатор Валерий Александрович комбайнда һуухадаа заашье ядалдаагүй. түрүүшын жэлһээ ажалайнгаа эршэ улам шангадхан, мэргэжэл шадабарла дээшэлүүлэн ябаа.

— Колесовско отделенидэ тиихэдэ хүдэлдэг байгааб. Түрүүшынгээ жэлдэ тэндэхи комбайнернуудтай суг ажаллахадаа, хуряалгын эсэстэ хоёрдохи һуури эзэлһэн байгаа агша һэм. Хойто жэлынь совхоз соогоо хоёрдохи һууридэ гарааб. Нёдондо 7.800 центнер ороохо сохижо, хүршэ «Шергинский» совхозой комбайнер Юрий Тугариновта ахигдажа, аймаг соогоо баһал хоёрдохи һуури эзэлһэн хүнби. Иигэжэл хоёрдохи һуурһаа урагшаа гарагдаагүй даа. Харин мүнөө юун болого ааб даа. — гэжэ Идрисов таряа хуряалгын дүүрэһээр хэдэн хоноод байхада хөөрэжэ һуугаа һэн.

Харин мүнөө 12 мянган' 1976 ондо ажалай иимэ үрэ дүн Кабанскын аймаг соо, республика соо хэншье туйлаагүй. Валериин хэлэһэн богонихон энэ хөөрөөн тэрэнэй дүй дүршэлэй жэлһээ жэлдэ ургажа байһан дабшалтые, мэргэжэл шадабариинь ургалта, хүгжэлтые, урагшаа шэнэ амжалта тээшэ уряалһан гүн сэдьхэлэй баялигые бодотоор гэршэлнэ гээшэ.

Иимэ үзэгдөөгүй ехэ амжалта хайшан гээд туйлаба гээшэбта гээд Валерий Идрисовһээ асуугаа һаатнай: «Таряанайл ургаса һайн байгаа ха юм даа» гэжэ харюусаха. Минишье асуудалда тиимэ харюу үгөө һэн. Үнэхөөрөөшье, Кабанскын совхозой таряашад жэлһээ жэлдэ тоггууритай баян ургаса хуряажа абадаг суутай. Энэшье жэлдэ нёдондонойхиһоо дутуугүй һайнаар таряаниинь ургаа.

Гэбэшье эндэ комбайнерай өөрынь бэлиг шадабари, габшагай, аад, айхабтар нэтэрүү ажал энэ ехэ амжалтынь эшэ үндэһэн болоно гэжэ эрхэ бэшэ хэлэхэ хэрэгтэй. Валериин иимэ шэнжэ шанарые нёдондо сентябриин тэн багаар поли дээрэ түр зуура уулзаха, хэдэн үгэ андалдаха үедөө абаһаар лэ тухайлаа һэм. Энеэбхилхы шарайнь, хонгор зангынь аргагүй яараһан, шамдаһан лэ тэмдэг үзүүлжэ байгаа бэлэй. Саг гээшэ үнэтэйл юумэн ха юм даа. Илангаяа шанга хүдэлмэриин ябажа байхада амарха забгүй, унтаха нойргүй хүдэлдэг хүн гэжэ тэрэниие нүхэр бүхэниинь магтаха байгаа һэн.

Эхэ, эсэгын найман хүбүүдэй эгээл аханьшье һаа, эхир хүбүүн басаган хоёрой эсэгэшье һаа, Валерий Идрисов залуу, гушахүрөөгүй, ажал хэхэ, үлгэр жэшээ харуулха түлэг һаһан соогоо ябана. Ахынгаа жэшээгээр дүүнэрынь баһал ажалша бэрхэ хүбүүд. Владимир Малик хоёрынь шофёрнууд. Ахынгаа суглуулжа, хадажа сохиһон ороохо забда залигүй зөөлсөө. Буряадай хүдөө ажахын институдай агрономиин факультедэй һүүлшын курсада мүнөө һуража байһан Юрий дүүнь ахынгаа комбайнай штурвал һалан һандангүй барижа ябаа.

— Минии хүдэлмэридэ дүүнэрни нилээдхэн туһалаа гээшэ даа. Тэдэнэйл ашаар заашье һаадгүй, үдэр һүниие илагадгүй хүдэлэгдөө бшуу. Тингээгүй хадань хайшан гэжэ иимэ хэмжээнэй ороохо сохихо һэмбиб даа, — гэжэ Валерий Александрович дүүнэр тухайгаа дурдан һуугаа һэн.

«1973 оной социалис мүрысөөнэй ударник» солотой, үнгэрһэн жэлэй габшагай ажалай дүнгөөр ВДНХ-гай алтан медальда хүртэһэн алдартай залуу коммунист Валерий Александрович Идрисов арбадахи түсэбтэ табан жэлые ажалай эрхим амжалтаар эхилбэ. Энэ илалтань үндэрөөр заатагүй сэгнэгдэхэ байһаниинь дамжаггүй.

Г. ЦЫРЕТОРОВ.

ТАЛЫН МҮШЭД ДОРО...

ОЧЕРК

1.

ЭНЭ НҮХЭРЫЕ нилээд үнинэй танихаб. Хэжэнгын дунда һургуулида хүхюун хонхын жэнгирхэлээр, хэшээлдээ суг хамта гүйлдэжэ ородог байһан нүхэр тухайгаа һайн мэдэнгүй яахабши. Тээд... Эдир наһанай дуунууд, гэнэн хонгор хүсэл эрмэлзэлнүүд үглөөнэй манандал дэгдэн ошожо, бодото ажабайдалай амта шүүһэ үзэхэ саг тулан ерэбэ.

Арбадахи класс тиихэдэ дүүргэһэн хүбүүд, басагад түрэл нютаг — уургайгаа орхижо, далижаһан дальбараануудтал адляар зүг бүхэн тээшэ ниидэжэ ошоо һэн. Заримамнай Эрхүү, Улаан-Үдэ, Шэтэ хотонуудай дээдэ һургуулинуудта ороо, нүгөөдүүлнай түрэл колхоздоо үлэжэ, ажал хээ, мал адууһа харууһалаа. Харин минии нүхэр — Лев Дашицыренов багаһаал хойшо трактор, машинада дуратайл һэн хойноо Элхиин механизаторай курсада һурахаяа ошоо бэлэй.

— Лев, хара тоһондо зуураад, хүхэ түмэртэй носолдоод яахашни гээшэб?

— Одоол дээдэ һургуулида ороходо юм саашань. Эхэ, эсэгэшни залуу даа. Һуража ядаха юумэн үгы. Туһалхашье хүнүүд бии. Мүнгэ танганай талаар ааб даа...

— Зүб хэлэнэ. Ехэ зүб. Улаан-Үдынгээ хүдөө ажахын институдта ороод, агроном, зоотехник, ветеринар болоходош яанаб?

Иимэ һургаал, заабаринууд Лев Дашицыреновэй хэдэн тээһээнь буужа, эдир хүбүүн нэгэ бага тээлмэр дээдшье абаа һэн. Тээд өөрынь үншэн хабһан доро нюулгаатай хүсэл тэрээндэ амар заяа үзүүлдэггүй бэлэй. Үеэлэ аха Одон Ринчиновэй «С-100» түхэлэй трактораа хүнхинүүлхэлээр, хажуудань эжэлэнгүй ошоод байдаг зангын хүнүүдтэ ойлгогдоод, мэдагдаад орхёо бшуу.

— Һанаһанаа табихагүй, һарбайһандаа хүрэхэл үсэд зантайхан хүбүүн гү даа?

— Тиимэ, тиимэ. Дээдэ һургуулида оро, юугээршье ядуулхагүйбди гэжэ эхэ, эсэгэнь яһалал хэлээ юм аабза. Тээд шортоо. Тракторист болохом гээд шүдхэршни һаланагүи.

Иимэ хөөрэлдөөн Лев Дашицыренов тухай болоод лэ, ойн суурян мэтээр замхаа һэн. Яахабши тээд... Тэрэниие хүсөөр һургуулида эльгээхэгүйш.

2.

ХЭДЭН ЖЭЛ болоһон хойно Лев Ринчиновичтэй уулзабабди. Һониин һорьмойгоо хөөрэлдэхэ зуураа, эдир наһаяашье дурданабди. Хэнэй хаана һураһые, хэн болоһые тооложо, хүнэй хуби заяанай зурганүүдэй ондо ондоо, бэе бэедэз адли бэшэ байдаг тухай хөөрэлдэнэбди

— Юрдөө ши, Лев, мүнөө юу хэнэш? — гэһэн асуудал табигдахал ёһоороо табигдаба.

— Мэдэнэгүй аалши? Трактористаар хэдэн жэлдэ ябааб. Жолоошоной һургуули дүүргээб.

...Эдэ үгэнүүд намайе баясуулба. Нүхэрни гансашье трактористын, комбайнерай мэргэжэл шудалаа бэшэ, нэгэдэхи классай жолоошон-механик боложо шадаһан байба бшуу.

1957 онһоо хойшо тракторай, автомашинын жолоо барижа хүдэржэһэн, талын харгынуудаар нилээд гүйлгэһэн нүхэрэймни шарай газарай хүрьһэнэй үнгэтэй болонхой.

Һүүлдэнь иимэ ушар болоо һэн. Улаан-Үдын багшанарай дээдэ һургуулиин студент болоһон хүн үбэлэй амаралтада гэртээ харихаһанаатай, харгын машина «агнабаб».

Автомашинануудые хараад лэ гараа үргэнэб. Тээд зогсоохо байлгаха хүн үгы. Ашаатай, ашаашегүй машинанууд хажуугаарни һэрд гэлдээд, дүрэһэн бензинэй эхүүн үнэр хамар руум үлеэгээд лэ гарана. Урмая хухаржа, сухэрөөд байтарни, тюк үбһэ тэбхытэр ашаһан «ГАЗ-51» түхэлэй автомашина хажуудам хиинганаад зогсошобо. Харан гэһээм — Лев Дашицыренов.

— Хаанаһаа ябанаш, Лев?

— Хяагтын аймагһаа. Һуу наашаа!

...Элхиин дардам харгыгаар автомашинамнай дуугинана. Лев урагшаа хёрхоор харан, олон юумэ дуугаржашье үгэнэтүй. Тээ ябад гээд, хэдэн үгэ нам тээшэ шадэбэ:

— Үбһэ тэжээлнай дутаа. Тингээд лэ үдэр һүнигүй үбһэ, һолоомо шэрэнэбди. Минии һажахаяа һанаа һаа, ши хабһа руум ёбороод абаарай. Гурбан хоногто унтаагүйб.

— Би али жолоодош һуухам гү?

— Хүлисэ намайе. Алтаншье тархитай шофершье һааш, жолоогоо үгэхэ аргамгүй. Хасууртайн гүүртын мал хооһон байна.

Нилээд удаан гүйлгэлдэбэбди. Нүхэрни жолоодоо һажашанагүй аа гү гэжэ ехэл хёрхо наринаар адаглanаб. Тээд һажанагүй.. Хабһа руунь ёбороод абахаяа яһалал бэлдэнхэйб.

Одоошье Хасууртадаа хүрэбэбди. Үбэлэй үдэр даншье богони һэмнай. Үни хада харанхы болошонхой. Малай гүүртын үбһэнэй хорёодо тулажа ерээд. Лев кабина сооһоо хүнгэн солбоноор һүрэн гараба.

Газаа хүйтэн. Огторгойдо одо мүшэд хурсаар яларшанхай. Тэнгэриин зүйдэл мүнгэн тооһоор дээгүүрнэй хүмирэжэ, буурал сагаан жабартай һүниин хонгёо ямаршьеб хүгжэм наадаһан хэбэртэй.

— Ээх! — гэжэ Левни дорюунаар эбһээлээд, хоёр гараараа газар тулгалан, хүлөө дээшэнь хаяжа, хэды еды урбалдаад абана.

Автомашинын абяа дуулаһан малшад дулаан гэрһээ уурал баашулан гарабад.

— Лев, ши ерээ гүш? Бурхамнай болоош. Шамайе үглөө үдэшэ ерэхэ гэжэ панаабди. Һайнши даа, хүбүүмнай. Үглөөдэр яаха хээхэ бэлэй гэжэ хэлсэжэ байгаабди.

Одоол тиихэдэ би жолоошоной хүнгэн бэшэ ажалые, Лев нүхэрэйнгөө үнэн зүрхэ сэдьхэлэй оролдосые тон һайнаар ойлгоо һэм.

3.

АЛТАН НАМАР айлшалан буунхай. Түрэл дайдымнай үнгэ хэдэн ондоо. Үглөөнэй наранай һуршадал сэхэ элшэнүүд доро алтаран харагдаһан таряан далай соогуур талын онгосонууд тамарна. Тэдэнэй нэгые Лев Дашицыренов жолоодоно.

Алтан шаргал таряанай шэнэ ургасада комбайнерай зүрхэ сэдьхэл баясана хэбэртэй. Хирэ хирэ болоод лэ, нэлэнхы ехэ таряан тээшэ хараад хараад абана...

Лев Дашицыренов үбэлдөө, хабартаа жолоошоноор ажалладаг юм. Зунай саг болохолоор комбайн өөрөө заһабарилжа, тэрэнээ түтэс һайнаар түхеэрээд, арбай таряа хадахаяа, хуряахаяа үргэн полидо гарадаг.

Хэжэнгын совхозой түрүү комбайнернуудай нэгэн — Солбон Аюров хадаа Лев Дашицыренов тухай дулаахан үгэнүүдые хэлэдэг:

— Би өөрөө яһалал бараг механизатор хүмби гэжэ бээ тоолодог һэм. Тээд Лев Дашицыреновэй хажууда зиндаагаар багашаг лэ байшооб. Комбайнерай мэргэжэлдэ һургаһан хүн энэл гээшэ. Минии ёһотой багша.

Солбон Аюровтай суг хамта Лев Дашицыренов комбайн заһабарилхаар бэлдээ һэн.

— Солбон, эгээл мууша комбайниие заһая, — гэжэ Лев дурадхаба.

— Юунда?

— Бултынь заһалхабди, хабсаргахабди. Одоол тиихэдэ тэрэнээ һайн мэдэхэ болохош. Комбайнер гээшэн нэгэ зааха зөбөо. тулягүйдөө бэрхэ болодоггүй юм. Ойлгоо гүш?

Солбон Аюров мүнөө нилээд ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Тэрээниие һургаһанай һүүлээр Лев Дашицыренов дүү хүбүүн Цэрэнээ өөрынгөө мэргэжэлдэ һургажа эхилээ.

4.

ЛЕВ ДАШИЦЫРЕНОВ 1975 оной намар зургаан мянган центнер таряа сохёо һэн. Энэ жэлдэ таряанай ургасын тиимэ һайн бэшэшье һаа, табан мянган центнер таряа сохибо.

Лев Дашицыренов — Ажалай Улаан Тугай орденой кавалер. Коммунис ажалай ударник. Түрүү жолоошон. Хүдөө ажахын техникумдэ заочноор һурана.

Иигэжэ минии нүхэр, эрхим механизатор, комбайнер, жолоошон Хэжэнгын совхоздо ажаллажа, ужам талынгаа одо мүшэд доро амжалтатай, илалтатай ябана.

Г. ДАШАБЫЛОВ.

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮДҺЭЭ АБТАБА

ҺААЛИЯА УЛАМ ДЭЭШЭЛҮҮЛҺЭЭР

Хурамхаанай аймагай Дэрээнэй совхозой һаалишад арбадахи табан жэлэй хоёрдохи жэлэй тоосоогоор 246 центнер һү бэлэдхэлэй пунктда орууланхай. Үбэлжэлгын бэрхэтэй сагай ерэбэшье, ажахын фермэнүүдтэ һү һаали улам дээшэлнэ. Жэшээнь, энэ арбан хоногто һаагдаһан һүн урдахидаа орходоо 122 центнерээр нэмэһэн байна.

Совхозой һаалиин фермэнүүдэй коллективүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Аллын фермын һаалишад эрхимлэнэ. Тэдэнэр һү үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ тушааха түсэбөө аяар сентябрь һарада дүүргэһэн байгаа. Энэ фермын һаалишад С. Бадмаева, Е. Дармаева, Д. Дырчикова, С. Ц. Будаева, Р. Ринчинова болон бусад эршэтэ ажалаараа шалгарна. Жэшээнь, түрүү һаалишад коммунис ажалай ударник Евдокия Жамьяновна Дармаева үнгэрһэн хугасаа соо харууһалдаг үнеэн бүриһөө 2000 килограмм һү һаагаа.

Үбэлэй сагай үедэ һү һаалияа улам дээшэлүүлхэ гэһэн зорилготойгоор эндэхи һаалишад ажаллана гэжэ аймагай «Хурамхаанай галнууд» газетэдэ бэшэгдэбэ.

ТОҺОЛИГ ҺҮН ТУШААГДАНА

Бэшүүрэй аймагай һаалиин фермэнүүдэй коллективүүдэй дунда зунай 4 һарын туршада ехэ һү һаахын тула дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Бэшүүрэй совхозой Шэбэртын фермын һаалишад эрхимлэжэ гараа бэлэй. Мүнөөшье энэ коллектив түрүү зэргэдэ ябана. Тус фермын һаалишад һү һааха, һү гүрэндэ тушааха түсэбөө ноябриин 1-дэ урагшатайгаар дүүргэбэ.

Үбһэ тэжээлээр гүйсэд хангагдаһан дээрэһээ фермын үнеэд һайнаар эдеэлүүлэгдэжэ, шанартай тоһолиг һү үгэнэ. Һаалишад Гармаева, Конечных, Телешева болон бусадай харууһалдаг үнеэдһээ абтаһан һүнэй тоһолигынь — 4,4 процентдэ һүүлэй үдэрнүүдтэ хүрэнэ. Фермын коллектив ноябрь һарада гансал 1 сортын һү гүрэндэ тушаагаа гэжэ «Бичурский хлебороб» газетэ мэдээсэбэ.

ЭРШЭТЭЙ АЖАЛАЙ АШААР

Хяагтын аймагай «Ленинское знамя» газетын хуудаһанда Худэриин совхозой Семеновой фермын һаалишадай ажал тухай хэлэгдэнэ. Тэдэнэр эршэтэй шангаар ажаллажа, гүрэндэ һү худалдаха байгша онойнгоо түсэб ноябриин 30-да дүүргэбэ. Фермын коллектив гүрэндэ 1750 центнер һү худалдаха байгаа һаа, тэрэнээ 122 центнерээр үлүүлһэн байна.

Һаалишад Е. М. Котоманова, К. М. Соковикова, А. И. Андреева болон бусад жэшээтэ ажалаараа шалгаржа, эрхим дүнгүүдые туйлана.

30 ХОНОГООР УРИД

Хориин аймагай «Георгиевский» совхозой һаалишад байгша ондо габшагайгаар ажаллажа, гүрэндэ һү худалдаха түсэбөө дүүргэбэ гэжэ аймагай «Шэнэ Үдэ» газетэ мэдээсэнэ. Декабриин 1-нэй байдалаар тус ажахын һаалишадай коллективүүд 6262 центнер һү бэлэдхэлэй пунктда оруулжа, түсэбөө 62 центнерээр үлүүлһэн юм.

Энэ газетэдэ мүн Дээдэ-Тайлсын совхозой фермэнүүдэй һаалишадай амжалта тухай хэлэгдэнэ. Тэдэнэр мүн лэ һайнаар хүдэлжэ. арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэбэ.

800 мянган киловатт хүсэтэй Курпсайска ГЭС Киргизидэ баригдажа байна. Энэ хадаа Нарын мүрэн дээрэ баригдаһан дүрбэдэхи станци болохо юм. Барилгын хүдэлмэри түргэдхэхын тулада транспортна тоннель хэгдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тоннель барилга.

ТАСС-ай фотохронико.

ЗАВОДОЙ ТАМГЫН АЛДАР СОЛО

Москвадахи часай хоёрдохи заводой коллектив продукци бүтээн гаргалгаар түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй социалис уялгануудые болзорһоонь урид дүүргээд, гүрэнэй шанарай тэмдэгтэй «Слава» гэжэ нэрэтэй хоёр миллион түхэригэй часы даабариһаа гадуур бүтээхые шиидэбэ.

Жэлэйнгээ түсэбһөө гадуур иимэ ехэ продукци гаргахын тула предприятиин ажалшад эршэмтэйгээр ажаллаха ушартай болобо. Тодо нарин приборнуудые бүтээгшэд арга боломжонуудаа, хүсэ шадалаа тоолоожо үзөөд, иимэ ехэ нэмэлтэ уялга абаһан байна.

Продукциин шанарые саг үргэлжэ һайжаруулан, үйлэдбэреэ хүгжөөхэ гээшэ заводой партийна организациин удаан болзорой стратеги болоно. Предприятиин коммунистнууд түсэбтэ табан жэлэй эдэ шухала зорилгонуудые шиидхэхын тула бүхы коллективэйнгээ зохёохы эдэбхиие элсүүлэн, предприятиин коммунистнууд энэ хараа шугамаа түсэбэй ёһоор, бата найдамтайгаар бэелүүлжэ байна.

— Предприятида оньһон техникэ үргэноор нэбтэрүүлһэнэй ашаар продукци үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ талаар абаһан табан жэлэйнгээ даабариие дүүргэхээр хараална,— гэжэ заводой парткомой секретарь Ю. Ф. Сорокин хөөрэнэ.— Эдлэл хэрэгсэлнүүдэй шанарыень дээшэлүүлхые оролдон, коллектив хоёр шэглэлээр бэдэрэлгэ хэнэ: нэгэдэхинь—часынуудые техническэ талаарнь нарижуулан һайжаруулга, хоёрдохинь—эдэниие улам тааруу зохид, гоё һайхан, мүнөөнэй моодын болгохо шухала.

Шанар һайжаруулга заводой хүдэлмэришэдэй ажалай гол асуудал болоно. Предприятиин продукци улам орёо, нарин һайн болгогдоно. Һарын ба неделиин үдэр хоногуудые харуулдаг, өөрөө ябуулагдадаг байна. Гоё һайхан, саг зүбөөр харуулдаг дээрэһээ бүхы түхэлэй «Слава» орон соогуур болон уласхоорондын дэлгүүр дээрэ магтаал һайшаалда хүртэнхэй.

Гэбэшье заводой хүдэлмэрилэгшэд туйлаһан амжалтаараа сэдьхэлээ ханадаггүй юм. Часынуудай шанар тухай, эдэниие техническэ талаарнь нарижуулан һайжаруулха тухай тус коллектив гол анхаралаа хандуулдаг. Партийна организаци энэ талаар жэшээ харуулна. Продукциин шанарые шалгадаг парткомой комиссиин заседанинууд дээрэ, цехүүдэй парторганизацинуудай секретарьнарай долоон хоног бүхэндэ үнгэргэгдэдэг зүблөөнүүд, партгруппануудай ба бригадануудай суглаанууд дээрэ эдэ асуудалнууд ходо зүбшэн хэлсэгдэдэг байна.

Бүхы цехүүдэй социалис уялганууд соо эдлэл хэрэгсэлнүүдые саашадань нарижуулан һайжаруулха зорилготой бүлэг хэмжээнүүдые бэелүүлхэ гэжэ хараалагданхай. Механическа будильнигүүдые бүтээдэг цехэй хүдэлмэрилэгшэд электронно будильнигүүдай цехтэ ажалладаг нүхэдөө мүрысөөндэ уриһан байна. Үүсхэлшэд үндэр уялгануудые абаа. Түсэбһөө гадуур 15 мянган будильник бүтээхэ, эдэнэйнгээ 96-һаа бага бэшэ процентыень бусаалтагүйгөөр тушааха, голодоһо гаргалгаһаа үндэһэлдэг гаргашануудые 1 процентээр хорооохо гэһэн үндэр уялганиуудые абаа. Эдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ байнхай.

Заводоингоо тамгада хайша хэрэгээр хандадаг хүнүүд эндэ үгы юм. Бүхы коллективэй хүдэлмэришэд энэ талаар харюусалгатай байһаа мэдэрдэг. 19-дэхи хабсаралгын цехэй дүй дүршэлтэй үйлэдбэришэн инспектор Г. М. Лепёшкиной хүтэлбэридэг партийна организаци завод соогоо эгээл эдэбхитэй организацинуудай нэгэн гэжэ тоологдодог юм. Тэрэнэй үүсхэлээр продукциин шанарые хинан хүтэлбэрилхэ гурим эндэ амжалтатайгаар нэбтэрүүлэгдэжэ байна.

— Энээнэй дүнгүүд мүнөө хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалладаг газарта [illegible] харагдана,— гэжэ конвейерһүүлэй нэгэнэй хабсаргагша коммунист В. Ф. Дудкова хөөрэнэ. Дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэн часынуудай механизмнуудые ябуулха харюусалгатай ажал хэдэг юм. Эрхим шанартай продукци гаргагдажа байна гээд тодо нарин приборнууд элирхэйлдэг.

Б. ГРИШЕНКО,
ТАСС-ай корр.

Москва.

Соведүүдэй хүдэлмэри

ТҮРЭЛ ХОТЫМНАЙ ХҮГЖЭЛТЭ

[...]аяхан Улаан-Үдын [...] депутадуудай го- Соведэй долоодохи [...]ложо үнгэрбэ. Энэ [...]эрэ хотын арадай 1976—1980 онууд[...]өөхэ табан жэлэй [...]он 1977 оной ара[...]ын түсэб тухай, тэ[...] хотын 1977 оной тухай асуудалнууд хэлсэгдэбэ. Түрүү[...]удалаар городской гүйсэдхэхэ комите[...]үлэгшэ В. П Убеев [...] хэз.

[...]ай нииелэл хотын [...]жахые ба соёл куль[...]эжөөхэ табан жэлэй [...]СР-эй болон Буряа[...]СР-эй арадай ажа[...]76—1980 онуудта [...] гүрэнэй түсэбүүд [...] Хуулинуудай үндэ[...]йсэд тааралдуулал[...]ай гэжэ элидхэл[...]глэбэ.

[...]ахи табан жэлэй [...] хотын арадай ажа[...] түргэнөөр хүгжэ[...] зоной һуудал байдал [...]йжарха, түрэл хото[...] һайхан, болбосон [...] болохо юм. Улаан[...] промышленна пред[...]уд продукци үйлэд[...] юһэдэхи табан [...]эй сасуулхада 41 [...]эр дээшэлүүлжэ, [...] жэлдээ 1.428 мил[...]хэригэй элдэб янзын [...]ленна продукци бү[...]эгадаг болохоор ха-раалагдана. Арадай хэрэглэлэй эд бараа гаргалгада онсо анхарал хандуулагдана. Тиигэжэ эдэ жэлнүүдэй туршада хүн зоной соёлой-ажаһуудалай болон ажахын хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилгэ 39,6 процентээр дээшэлхэ гэхэ гү, али 168 миллион түхэригэй эд бараа жэлдээ гаргаха юм. Ажалай бүтээсэ 19,2 процентээр ургаха гэжэ хараалагдана.

Шэнэ табан жэлэй туршада олон промышленна предприяти, цех болон барилганууд ашаглалгада оруулагдаха юм. Тэдэнэй тоодо трикотажна фабрика, 2-дохи ТЭЦ, түмэр конструкцинуудай завод, хилээмэнэй завод, 200 автобусой байха гараж, мебелиин болон модо болбосоруулгын комбинадай мебелиин цех, гуталай фабрика, аэропортын байшан болон бусад олон барилганууд хүсэндөө орохоор түсэблэгдэнэ.

— Эдэ бүгэдын ашаар арад зоной һуудал улам һайжаруулха, тэдэнэй эрилтэнүүдые гүйсэд дүүрэнээр хангаха гээшэ Соведүүдэй нангин уялга болоно, — гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээд, энэ талаар хэгдэхэ ажал хүдэлмэри тухай дэлгэрэнгыгээр элидхэбэ. Нэгэ зарим тоо, баримтанууд. Хотын арадай ажахые хүгжөөлгэдэ байгша табан жэл соо 513,7 миллион түхэригэй капитальна һомололго хараалагдана, энэмнай үнгэрһэн табан жэлэйхитэй сасуулхада 1,5 дахин ехэ болоно. Илангаяа ехэ мүнгэ зөөри гэр байра барилгада гаргашалагдахаар хараалагдана. Жэшээнь, гэр байрын барилгада энэ табан жэл соо 130 миллион түхэриг гаргашалагдажа, 931,5 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд ашаглалгада оруулагдаха юм. Уужам, тааруу зохид таһалгануудтай гэрнүүд шэнэ проектээр баригдажа эхилхэ.

Улаан-Үдын коммунальна ажахые хүгжөөхэ, тэрэнэй үндэһэ һуури һайжаруулха, хотын үйлсэ, талмайнуудые болбосон түхэлтэй болгохын тула нилээд ехэ мүнгэ зөөри — 53,5 миллион түхэриг гаргашалагдаха. Илангаяа хотын ажалшадай байрануудые уһаар, дулаагаар хангаха хэрэг энэ табан жэл соо ехэ хэмжээтэйгээр ябуулагдаха юм. 25 мянган электро-пеэшэн табигдаха. Табан жэл соо 370 мянган дүрбэлжэн метр асфальтаар хушагдаһан харгы баригдаха, 260 мянган модон, 249 мянган һөөг һуулгагдаха, ехэ талмай дээрэ ногоон тариг-даха, сэсэг һуулгагдаха, түрэл хотоёо болбосон түхэлтэй болгохын түлөө бусад ондоо хүдэлмэри хэгдэхэ байна.

Ажалшадые һайн шанартай эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангаха талаар ехэ юумэн хэгдэхээр хараалагдана. Рознична худалдаа-наймаанай эрьесэ 31 процентээр, ниитын эдеэ хоолой — 25 процентээр дээшэлхэ гэжэ хараалагдана. Табан жэлэй туршада 30 шахуу элдэб янзын магазин, 38 столово, кафе баригдахаар түсэблэгдэнэ. Тэдэнэй тоодо 100-гаад хүнэй хүдэлхэ ехэ универмаг, номой байшан, гэр бүлэ болоһон залуушуулай тусхай магазин гэхэ мэтэ ороно.

Саашань элидхэлшэ ажалшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха тухай, арбадахи табан жэлдэ соёл культура, элүүрые хамгаалга болон арадай гэгээрэлые хүгжөөхэ талаар хэгдэхэ түсэбүүд тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ байна.

Улаан-Үдэ хотын 1977 оной бюджет болон 1975 оной бюджедэй гүйсэдхэл тухай элидхэл городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй финансын таһагые даагша, депутат Г. Т. Няголов хэбэ.

Һүүлээрнь горсоведэй түсэблэлгэ-бюджетнэ болон һалбаринуудай саг үргэлжын комиссинуудай зүгһөө нэмэлтэ элидхэл депутат А. А. Вязинский хэбэ.

Элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ депутадууд: Н. И. Кузнецов — Советскэ ран гүйсэдкомой түрүүлэгшэ, А. Ф. Пичугов — «Электромашина» заводой слесарь, Н. А. Малханов — республикын хүн зоной ажаһуудалай хэрэгламжэ хангаха министрэй орлогшо, З. З. Цышковская — авиационно заводой таһагые даагша, Т. Ю Бобкова — ЛВРЗ-гэй якорьна цехэй шалган хинагша, С. М. Баженов — республикын худалдаа наймаанай министрэй орлогшо, К. Е. Маслов — соёл культурын талаар саг үргэлжын комиссиин түрүүлэгшэ, А. С. Капустин — 42-дохи дунда һургуулиин директор хабаадалсаба.

Сессиин хүдэлмэридэ хабаадалсаһан РСФСР-эй гэр байрын—коммунальна ажахын министрэй орлогшо С. И Иванов үгэ хэлэһэн байна.

Городской Соведэй депутадууд Улаан-Үдэ хотын арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ түсэб, мүн 1977 оной арадай ажахын түсэб, тэрэшэлэн хотын 1977 оной бюджет нэгэн дуугаар батална абаба.

Городской Соведэй үнгэрһэн 5-дахи, 6-дахи сессинүүд дээрэ депутадуудай хэлэһэн һанамжа, дурадхалнуудые болон шүүмжэлхы ажаглалтануудай хэр зэргээр бодото дээрээ бэелүүлэгдэжэ байһан тухай мэдээсэл гүйсэдкомой секретарь С В Преловская сессиин түгэсхэлдэ хэһэн байна.

П НИМАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Казахай ССР-эй нииелэл — Алма-Ата хотодо 28 герой панфиловецуудай нэрэмжэтэ парк соохи Алдар соло мүнхэлэлгын хүшөө. Скульпторнууд В Андрющенко, А. Артимович, архитекторнууд Т. Басенов, Р. Сейдалин, В. Ким, Э. Цой гэгшэд энээнэй авторнууд болоно

ТАСС-ай фотохронико.

КПСС ШЭНЭ ХҮНИИЕ ХҮМҮҮЖҮҮЛХЭ ТУХАЙ

Политическэ литературын хэблэл «КПСС шэнэ хүниие хүмүүжүүлхэ тухай» гэһэн суглуулбари хэблэн гаргаба. Совет хүнүүдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ талаар партиин асари ехэ хүдэлмэриие тодо хурсаар харуулһан, 1965 онһоо 1976 он болоторхи КПСС-эй документнүүд, материалнууд энээн соо оруулагданхай.

Партиин XXIII, XXIV, XXV съезднүүдэй документнүүдһээ, КПСС-эй ЦК-гай болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолнуудһаа, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэлнүүдһээ, хэлэһэн үгэнүүдһээ бүридүүлэгдэһэн хубинуудынь горитой һуури эзэлнэ.

Совет хүнүүдэй үзэл сурталай, мэргэжэл шадабариин ба соёлой хэмжээ дээшэлүүлхэ тухайда, коммунис общественэ хүниие хүмүүжүүлхэ тухайда партиин эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолго хандуулжа байдагые суглуулбариин материалнууд элирхэйлэн гэршэлнэ.

Эб найрамдалай түлөө, коммунизмын түлөө элитэ ехэ тэмсэлшэ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежневэй түрэһөөр 70 жэлэй ойдо зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай «Плакат» гэжэ хэблэл хэдэн зохёол бүтээлнүүдые гаргаба.

Бүхы ажаябадалаа партиин хэрэгтэ, марксистско-ленинскэ суртал һургаалнуудые бэелүүлхын түлөө, коммунизмын түлөө тэмсэлдэ зорюулһан Коммунис партиин ба Совет гүрэнэй, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша нүхэр Л. И. Брежневэй ажабайдалда зорюулагдаһан фото-мэдээсэл эдэнэй дунда бии.

РСФСР-эй габьяата уран зураашан Б. И. Лебедевэй «Эб найрамдалай түлөө, коммунизмын түлөө элитэ ехэ тэмсэлшэ» гэһэн зурагуудай олон янзын шэрэ будагаар гоёон шэмэглэгдэһэн альбом олоной анхарал татана. «Коммунизмын хэрэгэй шэнэ илалтануудай аша туһада бүхы юумэ хэхэ гээшэ коммунист байһан намда гол зорилго, үндэр дээдын уялга, бүхы ажабайдалаймни удха болоно» гэһэн Л. И. Брежневэй үгэнүүдээр альбом нээгдэнэ.

АЖАБАЙДАЛАЙНЬ ХУУДАҺАНУУД— ҮЕ САГАЙ ХУУДАҺАНУУД

«Планета» хэблэл «Леонид Ильич Брежнев. Ажабайдалайнь хуудаһанууд — үе сагай хуудаһанууд» гэжэ фотоальбом барлан гаргаба. ТАСС-ай фотохроникын материалнууд энээндэ оруулагдаа.

Арад зонтой Леонид Ильичэй гүнзэгы ехэ, бага бэхи холбоо барисаатай байһан тухай, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда тэрэнэй эдэбхитэйгээр хабаадаһан тухай, коммунизм байгуулгада зохёон байгуулхы ажал ябуулһан тухай элдэб үеын олон тоото фото-зурагууд хөөрэнэ.

Парти болон ороной ажабайдалда түүхэтэ үйлэ хэрэг болоһон КПСС-эй XXV съезд дээрэ нүхэр Л. И Брежневэй КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл хэһэн тухайда альбом соо горитой һуури үгтэнэ. Л. И. Брежневэй нэрэтэй нягта холбоо барисаатай гэжэ түрүү үзэлтэй бүхы хүн түрэлтэнэй тоолодог эб найрамдалта программын бодото байдалда ямараар бэелүүлэгдэжэ байһан тухайнь фотоальбомой материалнууд элеэр харуулна.

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ ХЭЛЭҺЭН ҮГЭНҮҮД МИНДАҺАН ДЭЭРЭ БЭШЭГДЭБЭ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэлнүүдые, хэлэһэн үгэнүүдые «Мелодия» гэжэ бүхэсоюзна фирмэ миндаһан дээрэ бэшэбэ.

СССР-тэ коммунис байгуулалтын зорилгонуудые элирхэйлэн харуулһан КПСС-эй XXV съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэлэй зарим хубинууд «Коммунизм — манай үг зорилго» гэһэн хоёр миндаһанһаа бүридэһэн альбомдо оруулагдаа. Хоёр миндаһанһаа бүридэһэн хоёрдохи альбомынь «Эб найрамдалай ба социальна дэбжэлтын аша туһада» гэжэ нэрлэгдэнэ. КПСС-эй гадаадын политикын асуудалнуудта, уласхоорондын гол шухала асуудалнуудые шэн жэлгэдэ тэрэ зорюулагдана. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хэлэһэн үгэ, партиин XXIV, XXV съезднүүд дээрэ хэһэн элидхэлнүүдэй, Европын Коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай Берлиндэ болоһон конференци дээрэ тэрэнэй хэлэһэн үгын зарим хубинууд энээн соо оруулагданхай.

Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводой хүдэлмэришэдэй митинг дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ миндаһан дээрэ мүн лэ бэшэгдээ.

(ТАСС).

СТУДЕНТНЭРЭЙ ОТРЯДУУДТА—ҮРГЭН ХАРГЫ

[...]тудентнэрэй 1976 оной [...]лайнь халуун зун үнгэр[...]эй. Арбадахи табан жэ[...] түрүүшын жэлдэ XXV [...]здын нэрэмжэтэ Бүхэ[...]эна студентнэрэй отря[...] зэргэдэ Буряадай залуу[...]ул ажаллажа, түүхэтэ та[...] жэлэй жасада өөрынгөө [...]ита оруулба. КПСС-эй [...]-гай Генеральна секре[...] Л. И. Брежнев партиин [...]V съезд дээрэ студентнэ[...] барилгын отрядуудай [...]ал хэрэгүүд тухай омо[...]хон дурдаа һэн. Буряа[...]мнай студентнэр эрхим [...]алсалаараа, ажалаараа [...] ехэ найдалыень хэрэ[...]рэ бэелүүлжэ шадаа.

[...]1968 ондо студентнэрэй [...]рилгын отрядуудай 1.800 [...]шүүд 1 миллион 200 мян[...] түхэригэй ажал хээ бэ[...]. Студентнэрэй отрядууд [...]уута-Нуурай ГРЭС-эй, За[...]райн бройлерно фабри[...]н. Мостовко һууриндахи [...]айн комплексын ба бу[...]дшье габшагай барилга[...]удта хабаадалсажа, эрхим [...]алаараа суурхаһан юм.

Республикымнай студент[...]рэй барилгын отрядуудай [...] болоһоор арбан жэл бо[...]бо. Арбан жэлэй хугасаа [...] Буряадаймнай студентнэр [...]энэ хэдэн зуугаад барил[...]нуудые бодхоогоо, 3.000 [...]ран лекци уншаа, концерт[...]үдые хүн зондо харуулаа. Эдэ бүхы һайн пайхан хэ[...]рүүдтэ республикымнай [...]эдэ ба дунда һургуули[...]удай 28 мянга гаран сту[...]ентнэрэй хубита бии. Рес[...]блика соохи олон тоото ба[...]лганууд, нэрлэбэл, Га[...]ута-Нуурай ГРЭС, Кабан[...]ын нугаһанай фабрика, шэ[...] һургуулинууд, байрын [...]рнүүд, хүүргэ, харгынууд, [...]ектрын элшэ хүсэ дам[...]уулгын линиинүүд ба бу[...]ашье олон барилга студент[...]рэй гараар бодхоогдоо.

Буряадаймнай студентнэр [...]ансал республика соогоо [...]удэлдэг бэшэ, мүн баһа [...]үхэсоюзна, уласхоорондын [...]арилгануудта хабаададаг [...]айһаниинь һайшаалтай. «Эб [...]айрамдал» гэһэн нэрэтэй [...]тудентнэрэй барилгын от[...]рядууд Монгол орондо хэ[...]рн олон барилганууды хээ. 1973 онһоо эхилээд, Улаан-Үдэ хотымнай дээдэ һургуу[...]линуудай студентнэр Кам[...]чаткын, Сахалинай область[...]уудта жэл бүри ошожо, за[...]гаһа барилгада хабаадалса[...]даг юм.

КПСС-эй XXV съезд, ВЛКСМ-эй XVII съезд студентнэрэй барилгын отрядуудай хүгжэлтын саашанхи замыень заажа үгөө. Энэ хэрэг бэелүүлхын тула Буряадай областной штаб залуу үетэниие коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй ажалайнь болон ниитэ-политическэ эдэбхи хүгжөөхэ хүдэлмэри яһала һайнаар ябуулна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Гэбэшье шиидхэгдээгүй асуудал олон. Городоймнай дээдэ болон дунда һургуулинуудта студентнэрэй барилгын отрядуудые эмхидхэн байгуулха эхин шатын штабууд бии юм. Эдэ штабуудай студентнэрэй отрядуудые эмхидхэхэ үүргэнь ехэ. Зүгөөр отрядуудай гэшүүдые шэлэн абаха, тэдэнэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха, командирнуудые һунгаха, профессиональна һуралсал ябуулха хүдэлмэринь һанаһанда хүрэнэгүй. Энээнһээ болоно студентнэрэй отрядуудай хүдэлмэридэнь һанагдаагүй бэрхэшээлнүүд тохёолдодог байна. Зарим командирнууд өөрынгөө үүргэ дүүргэжэ шадахагүй байна. Талаан болоходоо, иимэ хүнүүд үсөөн. Студентнэрэй барилгын отрядые ударндажа, эрхим ажалаараа жэшээ харуулан, шэнэ шэнэ амжалтанууд тээшэ тэдэнээ хүтэлэн ябагшад нилээд олон. Зарим хэдыень тоолобол. В. Нестеров, Н. Бачина, Г. Цоктоева, В. Порошин, П Иванов болон бусад.

Республикымнай олонхи министерство, албан зургаанууд студентнэрэй барилгын отрядуудта ехэ анхарал хандуулдаг. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэ студентнэрэй барилгын отрядай хүдэлмэриие эмхидхэдэг тусхай комисси байгуулагданхай. Энэ комисси ехэ хүдэлмэри ябуулдаг. Мүн баһа ехэнхи дээдэ болон тусхай дунда һургуулинуудай ректорнүүд, директорнүүд, парткомой секретарьнар студентнэрэй барилгын отрядуудта ехэ анхарал хандуулдаг. Энэнь яшагүй һайн гээшэ ааб даа. Теэд зарим һургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэд залуу үетэниие коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ студентнэрэй барилгын отрядуудай хэды шэнээн үүргэ дүүргэдэгыень ойлгодоггүй, анхарал багаар хандуулдаг байна.

Студентнэрэй ажал ба ажаһуудал эмхидхэхэ талаар СМП-834, «Забайкаллес» комбинат, Зүүн-Сибириин түмэр замай хүтэлбэрилэгшэд, ПМК-608, СМУ-8, «Байкалрыбтрест», 6-дахи ПМК-гай болон бусад предприятиин удай хүтэлбэрилэгшэд ехэ хүдэлмэри хэдэг. Тиихэдэнь студентнэр эрхим ажалаараа ашыень харюулна.

Студентнэрэй барилгын бүхы отрядууд һайн хүдэлнэ гэхын аргагүй.

Республика доторной студентнэрэй 43 отряд абаһан түсэбөө, даабаряа дүүргэжэ шадаагүй. Энэнь элдэб шалтагаанһаа болоо. Нэн түрүүн студентнэрэй хүдэлхэ эсэ ошоһон эмхи зургаанууд мүртэй туһаламжа үзүүлээгүй. Мүн эндэ студентнэрэйшье гэм байха. Отрядуудай хүтэлбэрилэгшэдэн дүршэлгүйһөө гадна, гэшүүдэйнь профессиональна һуралсал тулюур байна. ПМК-1011, ПМК-697, ПМК-136, СМУ-1, ДСУ-3 болон бусад эмхи зургаануудай [illegible]

Байгал-Амарай түмэр замай барилгада Ленинградай, Новосибирскын, Улаан-Үдын 500-гаад студентнэр ажаллажа, үндэр магтаалда хүртэхэл ёһоороо хүртөө.

Барилгын отрядуудта хүдэлдэг студентнэр номдоошье эрхим һурадаг, тэдэнэр ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг.

Эдэ бүхы хэрэгүүдые хэлсэжэ, Буряадай студентнэрэй барилгын отрядуудай бии болоһоор тэбхэр арбан жэлэй баярай суглаан Ленинэй ордента оперо болон баледэй театр соо болоод үнгэрбэ. Энэ слёдто 800-гаад хүн хабаадаба. Слёдой эхиндэ Буряад оронойстудентнэрэй отрядууд тухай фильм харуулагдажа, сугларагшадые ехэтэ һонирхуулба. Комсомолой Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь В. Д. Радиаев суглаа нээжэ, бүхы Буряад ороной [...]луушуулай, студентнэрэй зүгһөө эрхимээр һуража, габшагайгаар ажаллажа, КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй абаһан шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэбди гэжэ найдуулба. Энэ суглаанда КПСС-эй Буряадай обкомой, Министрнүүдэй Соведэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсаба. Буряадай областной студентнэрэй барилгын отрядай командир В Кукшинов дэлгэрэнгы элидхэл хэбэ. Тэрэ өөрынгөө элидхэл соо студентнэрэй отрядуудай мүнөөдэрэй байдал, саашанхи хараа зорилгонууд, шиидхэхэ асуудалнууд тухай хөөрэжэ үгэбэ.

Студентнэрэй барилгын отрядуудые туйлаһан амжалтаарнь партиин обкомой секретарь К М. Продайвода амаршалаа. Саашань хэлэхэдээ, студентнэрэй барилгын отрядууд мүнөө байһан бүхы дутуу дуталнуудаа усадхажа, эрхим һайн ажалаараа арбадахи табан жэлэй дүүргэлтэдэ өөһэдынгөө хубита оруулхыень уряалба.

Эрхим ажалаараа шалгарһан студентнэрэй барилгын отрядууд дамжуулгын Улаан тугуудаар, үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаа.

Д. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Студентнэрэй барилгын отрядуудай областной штабай [illegible] 2. Суг[illegible]

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

АЖАЛШАДАЙ дэлгэрүүдһээ

ОЛОНДО ХҮНДЭТЭЙ

Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай жолоошодой дунда байгша эндо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ дүршэл шадабараар баян болоһон Константин Лубсандоржиевич Бадархаев эрхимлэжэ ябана. 15 жэлэй туршада жолоошоноор хүдэлжэ ябаһан энэ нүхэр олон тоото Хүндэлэлэй грамотануудаар, «Социалис мүрысөөндэ эрхимлэгшэ» гэһэн тэмдэгүүдээр шагнагданхай.

Ажал хэрэгтэй харюусалгатай ехэтэйгээр хандадаг жолоошон Бадархаев хамта хүдэлдэг нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болонхой.

С ШАГДУРОВ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү жолоошон К. Л. Бадархаев.

Авторай фото.

ТЭМСЭЛ СООГУУР ҮНГЭРҺЭН НАҺАН

Республикымнай эгээл үнинэй врачнуудай нэгэн Константин Дмитриевич Шопхоев 70 наһатай болобо. Константин Дмитриевич бүхы наһанайнгаа 45 жэлые Буряадай элүүрые хамгаалха албанда зорюулһан байна. Тэрэнэй ажабайдалай зам угаа һонирхолтой юм.

Буряадай АССР-эй элүүрые хамгаалгын түрүүшын нарком А. Т. Трубачеевэй зууршалгаар Константин Шопхоев Эрхүүгэй гүрэнэй университедэй медицинын факультедтэ 1927 ондо һура хаяа ороһон. Университет дүүргэһэн залуу мэргэжэлтэ Андрей Тимофеевич Трубачеевэй ударидалга доро ажалайнгаа намтар эхилһэн юм.

— Андрей Тимофеевич өөрынгөө мэргэжэлдэ үнэн сэхэ, бэлигтэй бэрхэ врач байгаа. Буряадай түрүүшын нарком арад зоной элүүрые хамгаалха талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулхаһаа гадна, национальна кадрнуудые бэлдэхэ хэрэгтэ онсо анхарал табидаг һэн. Трубачеев тэрэ үеын залуу мэргэжэлтэдые бүхы бэрхэшээлнүүдые дабан гарахаар һургадаг, маанадай ямар нэгэн эмхидхэлэй асуудалаар тэрээндэ хандахадамнай зохихо туһаламжа дары үзүүлдэг бэлэй, — гээд К. Д. Шопхоев хөөрэнэ.

Хамтын ажалай һая эмхидхэгдэжэ эхилһэн гушаад онуудай эхин. Түрүүшын табан жэлэй бата алхамуудай үедэ ажалайнгаа намтарые эхилһэн Константин Шопхоев Агын аймагай Дульдурга тосхон эльгээгдээ һэн. Тэрэ үеын буряад арад элдэб үбшэндэ нэрбэгдэдэг бэлэй. Социальна үбшэ үндэһөөрнь усадхахын түлөө тэмсэлэй үедэ ажалайнгаа арюун зам эхилһэн залуу хүбүүн үдэртөө больницада ажаллаад, үдэшэ, үглөөниинь хазаар морёор Ага нютагай тосхон, һууринуудаар ябажа, совет медицинын тэрэ үеын ехэ амжалтанууд тухай хүн зондо хөөрэжэ үгэхэһөө гадна, элдэб халдабарита үбшэнһөө бэеэ яажа һэргылхэ тухай зүбшөөл, заабаринуудые үгэдэг байһан юм. Константин Дмитриевич 1932 онһоо 1936 он болотор Агын аймагай больницын ахамад врачаар хүдэлхэдөө хүн зоной магтаал юрөөлдэ хүртэжэ эхилһэн байха.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхилхын урда тээхи жэлнүүдтэ врач Шопхоев Эрхүүгэй медицинын институдай терапиин талаар ординатура дүүргэһэн юм. Фашис Германиин манай Эхэ орондо харата муухайгаар добтолхо үедэ Константин Дмитриевич Улаан-Үдэ хотын 4-дэхи больницын ахамад врач болоод байгаа.

Москва шадархи байлдаанда хабаадалсаһан стрелково 93-дахи дивизиин тагнуулай албанай танкова 55-дахи батальоной санчастиин начальнигаар 1941 оной июльдэ томилогдоо бэлэй. Дайнай жэлнүүдтэ К. Д. Шопхоев Ленинэй партиин гэшүүндэ ороһон. Удаань тэрэ 33-дахи армиин ахамад врачаар, инфекционно 842-дохи госпиталиин отделениин начальнигаар, армиин сэрэгэй врачнарай комиссиин түрүүлэгшөөр хүдэлмэрилөө. Фашис Германие дайгаар дараһан Илалтын үдэр Майн 9-ниие медицинын албанай полковник Константин Дмитриевич Шопхоев Берлин хотодо угтаһан юм. Шархатаһан сэрэгшэдэй ами наһые абарһан алдарта габьяагайнь түлөө манай правительство К. Д. Шопхоевые Улаан Одоной орденоор, дайшалхы олон медальнуудаар шагнаһан байна.

Хархис дайсадые эшээндэнь дарасаад, түрэл нютагтаа бусаһан врач Шопхоев дайнай һүүлээрхи түрүүшын амгалан үдэрнүүдһээ эхилжэ, областной больницын терапевтическэ отделениие даагшаар хүдэлжэ захалаа һэн. 1949 ондо республикын бэрхэ терапевт Константин Дмитриевич Шопхоев Буряадай АССР-эй ахамад терапевтээр томилогдоо. Нүхэр Шопхоев энэ хүндэтэй уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхэһээ гадна, Элүүрые хамгаалгын министерствын партийна организациин секретаряар ажаллаа.

Республикын терапевтическэ алба хүгжөөхэ хэрэгтэ габьяатай байһанайнгаа түлөө Константин Дмитриевич 1956 ондо терапевтнүүдэй бүхэсоюзна научна бүлгэмэй правлениин гэшүүнээр һунгагдаһан алдартай. Энэ харюусалгатай хүдэлмэридэ К. Д. Шопхоев 14 жэлэй туршада аша үрэтэйгөөр ажаллаба. 1963 онһоо эхилжэ республиканскэ больницын терапевтическэ отделениие даагшаар хүдэлмэрилхэдөө, олон нютагуудаар ябажа, үбшэнтэндэ нилээд ехэ туһа хүргэһэн байха.

Республикын медицинын мэргэжэлтэдые бэлдэхэ хэрэгтэ өөрынгөө хубитые ехээр оруулалсаһан хүнүүдэй нэгэн гэжэ Константин Дмитриевич Шопхоев тоологдохо ёһоороо тоологдоно.

«Элүүрые хамгаалгын отличник», РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй габьяата врач Константин Дмитриевич Шопхоевой ажалшадые аргалха нангин хэрэгтэнь амжалта үнэн зүрхэнһөө хүсэе.

Д. БАТОЕВ
республиканскэ больницын ахамад врачан орлогшо.

СОВЕТСК (Кировскэ область). Вяткын уран гартанай оёһон кружева гансашье орон доторнай бэшэ, мүн хилын саагуур үнинһөө хойшо мэдээжэ болонхой. Уран гоё кружева хэхэ дүршэл шадабари үеһөө үедэ дамжуулагдажа байдаг Мартын 8-най нэрэмжэтэ фабрикада элдэб янзын угалзагай, нарин орёо хээтэй кружевануud гаргагдадаг.

Дэлхэй дээрэ суутан болоһон голландиин болон бельгиин кружевануудһаа нэгэшье дутуугүй уран һайхан бүд Вяткада гаргагдадаг. Эндэхи бүтээлнүүд орон доторнай болоһон, хилын саана үнгэргэгдэһэн хэдэн олон выставкэнүүд дээрэ олон тоото дипломуудаар болон медальнуудаар шагнагдаһан юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фабрикын уран зураашад Л. Лекомцева (баруун таладань) Л. Конышева хоёр.

ТАСС-ай фотохронико.

Соёл культурын һонин

Уулзалга

ДОНДОК УЛЗЫТУЕВАЙ ДУРАСХААЛДА

Буряадай бэлигтэ поэт Дондок Улзытуевай түрэһөөр 40 жэлэй ойе республикын олониитэ тэмдэглэжэ байна.

Һаяхан Улаан-Үдын нэгэдэхи интернат һургуулида Д. Улзытуевай дурасхаалда зорюулагдаһан үдэшэ болобо. Уран зохёолшод Мэлс Самбуев, Цырен-Дондок Хамаев, Георгий Дашабылов, композиторнууд Базар Цырендашиев, Юрий Ирдынеев гэгшэд һургуулиин һурагшадтай уулзажа, Дондок Улзытуев тухай дурдалгын үгэнүүдые хэлээ, тэрээнэй дурасхаалда зорюулагдаһан шүлэгүүдээ уншаа.

Композиторнууд Базар Цырендашиев, Юрий Ирдынеев гэгшэд Д. Улзытуевай үгэ дээрэ өөһэдынгөө бэшэһэн дуунуудые пианино дээрэ наадан үгэжэ. Улаан-Үдын хүгжэмэй училищиин хэдэн студентнэр тэдэниие дуулаа.

Нэгэдэхи интернат һургуулиин һурагшад Д. Улзытуевай номуудай выставкэ эмхидхээ, поэдэй дурасхаалда зорюулагдаһан ханын газетэ гаргаа. Мүн эхилэн бэшэгшэдэй шүлэгүүд «Зүрхэнэй дуун» гэһэн ханын газетэдэ гаргагдаһан байна.

Үдэшын түгэсхэлдэ Д. Улзытуевай шүлэгүүдые һургуулиин һурагшад уран гоёор уншаа.

* * *

Үсэгэлдэр М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын ехэ зал соо поэт Дондок Улзытуевай дурасхаалда зорюулагдаһан уран зохёолой үдэшэ болобо.

РСФСР-эй Уран зохёолшодой холбооной правлениин секретарь, Буряадай Уран зохёолшодой холбооной правлениин түрүүлэгшэ Н. Г. Дамдинов энэ үдэшые нээжэ, тобшохон үгэ хэлээ.

Һүүлээрнь хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат В. Ц. Найдаков ендэртэ гаража, Дондок Улзытуевай зохёохы ажал тухай элидхэл хэбэ.

Сагһаа урид наһа бараһан поэт тухай дурдалгануудые хэдэн уран зохёолшод хээ. Мүн Улаан-Үдэ хотын театрнуудай артистнууд Д. Улзытуевай шүлэгүүдые уран гоёор уншаа. тэрэнэй үгэ дээрэ бэшэгдэһэн дуунуудые гүйсэдхөө.

Поэдэй дурасхаалда зорюулагдаһан шүлэгүүд үдэшын түгэсхэлдэ ханхинаа.

Г. ТОГОЛОЕВ

Шэнэ зүжэг

«САГААН НУУРАЙ ЭРЬЕДЭ»

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряадай драматическа театрай 45-дахи сезон нээгдэһээр тиимэшье үни болоогүй. Зүгөөр энэ богонихон саг соо театрай коллектив хэдэн зүжэгүүдые харуулжа, харагшадайнгаа халуун магтаалда хүртэхэл ёһоороо хүртөө. Тэрээнһээ гадна, бүри һаяхан поэтесса Цырен-Дулма Дондокова театрай ахамад режиссер Фёдор Сахиров хоёрой табиһан «Ехэ хонхо» гэжэ зүжэгэй премьерэ болоо һэн. Энэ зүжэг соо Байгал-Амарай түмэр замай барилгашадай ажабайдал, ажал хэрэг харуулагдана.

Харин мүнөө, декабриин 24-дэ залуу драматург Дугар Дылгыровэй «Сагаан нуурай эрьедэ» гэһэн зүжэгэйнь премьерэ болохонь. Энэнь залуу драматургын Буряадай театрай сценэ дээрэ табигдаһан дүрбэдэхи зүжэгынь болоно. Буряад ороноймнай олон тоото харагшад тэрэнэй «Хүлгөөтэ үдэрнүүд», «Залуу наһанай охин», «Одон минии, хаанабши?» гэһэн зүжэгүүдые һонирхон хараһан байха юм.

«Сагаан нуурай эрьедэ» гэһэн зүжэгэйнь премьерэдэ театрай режиссер, Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Ц. Ц. Цыренжапов, театрай уран зурааша, Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша, Буряадай АССР-эй шангай лауреат В. М. Бройко ехэ хубитаяа оруулба.

Дугар Дылгыровэй шэнэ зүжэгтэ Буряадай АССР-эй арадай артистнар Л. Дугарова, М. Зориктуева, В. Амханова, В. Пурбуев. Буряадай АССР-эй габьяата артистнар Д. Чимитова, М. Елбонов, артистнар Г. Жапхандаева, Б-Х. Рабданова, Д. Дамдинова, Ц. Цырендоржиев, Д. Бочиктоев. Б. Тубаев болон бусад наадаха юм.

Д. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

Ажалшадай амаралта

ҺАЙШААМААР ЖЭШЭЭ

Городоймнай ехэ ехэ предприятинуудта долоон хоног бүхэндэ «Амаралтын үдэрэй клубууд» эмхидхэгдэнэ. Нимэ клубууд локомотив-вагон заһабарилгын заводто, мяха-консервын комбинадта, авиационно заводой дэргэдэ хүдэлжэ эхилбэ. Эндэ ерэжэ, тус заводуудай хүдэлмэришэд болон алба хаагшад бүхы гэр бүлөөрөө амаралтынгаа үдэр үнгэргэдэг байна.

Байд гээд лэ городоймнай агитбригаданууд хүдөө нютагайхидта хатар наадаяа харуулхаяа ошодог юм. Мүнөөшье баһа, түмэр замайхидай соёлой байшангай агитбригада Загарайн аймагай таряашад, малшадта наадаяа харуулхаар зорибо.

Эдэ болон бусадшье асуудалнуудаар городоймнай соёл гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй семинар декабриин 22-то болюжо үнгэрбэ. Семинарта суглараһшадай урда Буряадай АССР-эй соёл культурын министрэй орлогшо А. М. Герштейн элидхэл хэбэ. Семинарай һүүлээр клубай болон библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй секцинүүд хүдэлһэн байха юм.

Манай корр.

Ансамбль

Буряадай гүрэнэй филармониин дуу, хатарай «Байгал» ансамбль гансашье республика соогоо бэшэ, мүн бүхы Совет орон соогуураа, хилыншье саагуур суурхадаг. Мүнөө тус ансамбль Хиагтын аймагай ажалшадта наадаяа харуулжа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Буряадай АССР-эй арадай артистка К. Шулунова буряад арадай дуу гүйсэдхэнэ.

Сүлөөтэй сагтаа...

ӨӨРЫН КИНО

Сүлөөтэй сагтаа киноаппарат бараад, ажабайдалай үдэр бүриин үйлэ хэрэгые буулгажа, түүхын урда гэршэлхэ хүсэлэнтэй хүнүүдэй эрмэлзэл һайшаагдана. Манай республикада кино буулгаха дуратайшуулай тоо жэл бүри олошорно. Ушар тиимэһээ тэдэнэй бүтээлнүүдые сасуулан хараад, мэргэжэлтэдэй сэгнэлтэ үгэхэ гэһэн конкурс Улаан-Үдэдэ эмхидхэгдэбэ. Арбаад авторнууд баримтата фильмүүдые тус конкурсдо дурадхаһан байна. Ажалша зоной ажабайдал олонхи бүтээлнүүдэй гол удха болоно. БАМ барилга, колхознигуудай ажал эдэнэрэй анхарал ээлнэ.

Манай корр.

Арадай театр

ЗҮЖЭГ БЭЛДЭЭД...

Зүжэгтэ хабаадаха дуратай хүн Захааминда олон. Арадай театр мүнөө Г. Константинов, А. Штейн хоёрой «Женатый жених» гэжэ зүжэг бэлдээд, аймагай тосхон, һууринуудаар бэлиг шадабаряа харуулхаяа аяншалгада гарахаар бэлэн.

Залуу режиссер Виктор Хорько Москвада мэргэжэлтэй болоһон. Энэ зүжэг тэрэнэй зохёохы ажал ябуулгын эхин. Тиимэһээ Виктор бүхы сэдьхэлээрээ, ухаан бодолоороо гүрүүшынгээ бүтээлдэ үгтэнги.

Зүжэгэй гол геройн рольнуудые П. Семенов А. Иванцова хоёр гүйсэдхэнэ. Зэдын комбинадта хүдэлдэг И. К. Бобровин арадай театртa угаа үнинэй наададаг юм. Шэнэ зүжэгтэ тэрэ һонирхолтой роль наадана. Залуушуул В. Цой, Т. Новожилова, Т. Афанасьева, С. Игумнов гэгшэд зүжэгтэ бэлигтэйгээр наадана. Уран зурааша Л. В. Трофимова зүжэгэй удхые онлгосотойгоор шэмэглэһэн байна.

Т. ЛИХАЧЕВА.

Агитбригада

МАЛШАДТА АЙЛШАЛНА

Хонишод, малшадые үбэлжэлгын үедэ соёл гэгээрэлэй талаар хангаха гээшэ манай гол зорилго болоно. Эгээл тиимэһээ аймагайнгаа ажахынуудай соёлой байшан бүхэндэ агитбригаданууд хүдэлнэ. Эдэ агитбригаданууд нютагайнгаа бүхы ажалшадые, илангаяа холын отара, фермэнүүдэй хонишод, малшадые һайнаар хангадаг юм. Зэдын аймагай һайн агитбригадануудай тоодо Гэгээтын, Доодо Торийн болон бусад агитбригаданууд оролсоно. Тэрээнһээ гадна, аймагай соёлой байшангай дэргэдэхи агитбригада һайн хүдэлдэг юм. Һүүлэй үедэ энэ агитбригада XX паргсъездын, Д. Банзаровай нэрэмжэтэ колхозуудай, «Заречный», «Октябрьский» совхозуудай ажалшадта наадаяа харуулба.

Һаяхан зональна харалгада ошохо эрхэ олоһон коллективүүд республиканска харалгын лауреадууд, тоолобол. Хяагтын аймагай Алтайн соёлой байшангай, Захааминай аймагай Санагын соёлой байшангай, Зэдын аймагай Алцагай фольклорно ансамбльнууд Петропавловка тосхондо сугларжа, бэлэдхэл хэбэ. Республикын соёл гэгээрэлэй талаар научно-методическа түбэй директор Н. Дамиранов, филармониин режиссер Ж. Дандаров ерэжэ туһалаа.

К. РАДНАЕВ.

ЭРДЭМ ШЭНЖЭЛЭЛГЫН ДҮНГҮҮДЫЕ ЗҮБШЭБЭ

СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин байгуулагдаһаар 20 жэлэй ойдо, СССР-эй Наукануудай ададемиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай байгуулагдаһаар 10 жэлэй ойдо зорюулагдаһан научна сесси ниитын эрдэм шэнжэлэлгын институдта байгша оной декабриин 21-дэ эхилээ.

Республикын дээдэ һургуулинуудай ниитын эрдэмэй кафедрануудай багшанар-эрдэмтэд, партийна, хүдэлмэрилэгшэд, музейн алба хаагшад научна сессиин хүдэлмэридэ хабаадаба.

Ниитын эрдэмэй институдай директорэй орлогшо А. Б. Соктоев хуряангы үгэ хэлэжэ, сессиин хүдэлмэри нээһэн байна.

Эрдэмтэдэй сесси хэдэн секцинүүд боложо хубаараад хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлээ. Түүхэ, этнографи ба археологиин секцинүүдтэ хэдэ хэдэн элидхэлнүүд хэгдэһэн байна. Түүхын эрдэмэй доктор И. А. Асалханов энэ секциин хүдэлмэри ударидаа. Философиин ба социологиин секцидэ (научна хүтэлбэрилэгшэнь философиин эрдэмэй кандидат Д. Д. Лубсанов) хэдэн элидхэлнүүд шагнагдаа. Эрдэмтэд И. А. Асалханов, Г. Л. Санжиев, В. В. Беликов, Т. М. Михайлов, Е. М. Залкинд, Г. И. Балханов элидхэлнүүдые хэһэн байна.

Уран зохёол, фольклор, искусство шэнжэлэгшэдэй, хэлэ бэшэгэй, зүүн зүгэй шэнжэлэлгэ хэгшэдэй секцинүүд мүн лэ эдэ үдэрнүүдтэ хүдэлөө. Хэлэ бэшэгэй эрдэмэй докторнууд А. И. Уланов, Ц. Б. Цыдендамбаев, түүхын эрдэмэй кандидат Ш. Б. Чимитдоржиев эдэ секцинүүдэй хүдэлмэри ударидаа.

Декабриин 22—23-да сессиин хүдэлмэри үргэлжэлөө.

Буряадай филиалай естественнэ эрдэм шэнжэлэлгын институдай, геологиин институдай, экономическа шэнжэлэлгын таһагай научна сессинүүд баһа болоно.

Буряад орондо элдэб һалбариин эрдэм ухаанай ехээр хүгжэжэ байһан тухайда, шэнэ табан жэлэй түсэб дүүргэхэ, республикын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые хүгжөөхэ хэрэгтэ эрдэмтэдэй оруулха хубита тухайда эдэ сессинүүд дээрэ эрдэмтэд дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдэбэ.

СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин 20 жэлэй, Буряадай филиалай 10 жэлэй ойдо зорюулагдаһан филиалай ойн баярай сесси декабриин 28-да болохо юм. Үглөөдэрынь 1976 ондо хэгдэһэн эрдэм шэнжэлэлгын дүнгүүдтэ зорюулагдаһан эрдэмтэдэй жэлэй ниитын суглаан болохо байна.

Манай корр.

САНАШАД ЗҮРГЭЕЭ БУЛЯАЛДАБА

Үнгэрэгшэ суббото, амаралтын үдэрнүүдтэ санаар үнгэргэгдэһэн урилдаан хабаадагшадта ёһотой шалгалта болобо. Энэ урилдаанай үдэр шанга хүйтэн байбашье дүршэлтэй санашад мэгдээгүй.

Урилдаанай түрүүшын үдэр эдир басагад, эхэнэрнүүд таба, эрэшүүл болон эдиршүүл 15 километрэй зайда мүрысэбэ. Тиин тус тустаа 15-аад эдир басагад, эхэнэрнүүд урилдажа, санын зүргэ дээрэ байгшадай анхарал татаа. «Спартак» бүлгэмэй тренер Александр Баташевай хүмүүжүүлһэн басагад Нина Котова, Таня Залуцкая, Валентина Филиппова гэгшэд урилдаанай эхилэн сасуу түрүүшүүлэй тоодо оролсобо. Эдэнэрэй дундаһаа Нина Котова түрүүлэн ерэжэ шадаа. Тэрэ зайгаа 22 минута 35 секунда соо гаталһан байба. Таня Залуцкая эрхимлэгшэһээ табахан секундаар хожомдожо, хоёрдохи һуури эзэлбэ. Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдан студентка Ирина Рыжакова эрхимлэгшэдһээ 15 секундаар хожомдожо, гурбадахи һуури эзэлбэ.

Гурбан Надежда эхэнэр санашадан дунда үнгэргэгдэһэн урилдаанда зүргэеэ буляалдаа. Эндэ Зүүн Сибириин технологическа институдай багша Надежда Вершинина нүгөөдүүлһөө түрүүгөөр зайгаа гаталжа шадаа. Тиин тэрэ зайгаа 20 минута 34 секунда соо гаталһан байгаа. «Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэд Надежда Бабкина, Надежда Сафронова гэгшэд удаадахи хоёр һуури эзэлээ.

Эдэнэрэй удаа эдир хүбүүд 15 километрэй зайда урилдаба. Зүүн Сибириин технологическа институдай студент Александр Гаськов зайгаа 49 минута 49 секунда соо гаталжа, түрүү һуури эзэлбэ. Тус институдай нүгөөдэ түлөөлэгшэ Анатолий Клевцов хоёрдохи, хүдөө ажахын институдай студент Виктор Филиппов гурбадахи һуури эзэлһэн байба.

ЛВРЗ-гэй спортын клубай санашан Василий Смирнов манай республикын спортсменүүдэй дунда хурдан санашан гэжэ тоологдодог. Энэшье урилдаанда тэрэ зайгаа 47 минута 45 секунда соо гаталжа, түрүү һуурида гаража шадаа. Багшанарай институдай түлөөлэгшэ Валерий Пантелеев хоёрдохи һуури эзэлһэн байна.

Мүрысөөнэй хоёрдохи үдэр эрэшүүл 30 километрэй зайда урилдаха байһан. Зүгөөр сагай уларилһаа боложо, судьянарай шиидхэбэриин ёһоор, эдэнэр 20 километрэй зайда мүрысэхэ болобо. Эндэ Василий Смирнов дахинаа шалгаржа, зайгаа 1 час 02 минута 15 секунда соо гаталжархёо. Хоёрдохи һууриие Валерий Пантелеев эзэлбэ. Тэрэ эрхимлэгшэһээ хоёрхон минутаар хожомдожо ерээ.

Эхэнэрнүүд энэ үдэр 10 километрэй орондо 5 километрэй зайда урилдаба. Эндэ Надежда Вершинина дахинаа шалгаржа, зайгаа 23 минута 10 секунда соо гаталаа. Любовь Терентьева, Надежда Бабкина гэгшэд удаадахи һуури эзэлбэ.

Эдир басагад сооһоо Нина Котова, Валентина Филиппова, Таня Залуцкая гэгшэд түрүүшын гурбан һуурида гараа. Эдэнэр мүн лэ 5 километрэй зайда урилдаһан байгаа.

Эдир хүбүүдэй дунда 10 километрэй зайда үнгэргэгдэһэн урилдаанда Анатолий Кравцов эрхимлэбэ. Тэрэ зайгаа 37 минута 07 секунда соо гаталһан байба. Хоёрдохи һууриие Александр Гаськов эзэлээ.

Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн санашадта Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура спортын комитедэй үнэтэй бэлэгүүд, дипломууд барюулагдаа.

Н. ИВАНОВ,
мүрысөөнэй судья.

„Буряад орон-76" фотовыставкэ

Үбэлэй ой соо.

П. ЯХНОВЕЦКИИН фотоэтюд

ҮБЭЛЭЙ СПАРТАКИАДА ЭХИЛЭЭ

М. И. Калининай нэрэмжэтэ Улаан-Үдын локомотивна депогой хүдэлмэрилэгшэдэй дунда үбэлэй спартакиада эхилбэ.

Жэл бүхэндэ үнгэргэгдэдэг үбэлэй спартакиадада спортын 13 янзын зүйлөөр мүрысөөн болодог. Һаяхан санаар, волейболоор мүрысөөн боложо, электровозуудые заһабарилдаг цехэй спортсменүүд түрүүлээ.

Эндэ неделиин туршада столой теннисээр мүрысөөн боложо, депогой [...]ра гаран хүдэлмэришэд [...] баадалсаба. Тиигэжэ [...]ровозуудые заһабар[...] цехэй хүдэлмэришэд — [...] дүү Валерий, Александр [...]сильевтан, Дмитрий [...]ла, Юрий Андреев, Сер[...] Красинский гэгшэд [...]раа.

Эдэ үдэрнүүдтэ цех[...] хоорондо шатараар [...] сөөн боложо эхилбэ. Ин[...] депогой хүдэлмэришэд [...]лөөтэй сагаа спортдо [...]рюулдаг заншалтай бож[...]

Э. ФАДЕЕВ

Телеграф, телефон, радио ХИЛЫН СААНАҺАА

ХЕЛЬСИНКИ

ШУХАЛА ҮҮСХЭЛНҮҮД

ТАСС

Дүтын Зүүн зүгэй асуудалаар Женевэдэхи эбэй конференциин хүдэлмэриие Палестиные сүлөөлхэ эмхиин хабаадалгатайгаар 1977 оной мартын һүүл болотор һэргээхые уряалһан ООН-ой Генеральна Ассамблейн тогтоолые Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет һайшааба. Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые гуримшуулха ба Женевэдэхи эбэй конференциие һэргээхэ тухай Советскэ Союзай 1976 оной октябрь һарада оруулһан дурадхалые ВСМ эндэ тараһан мэдүүлгэ соогоо мүн лэ һайшаагаа.

Дүтын Зүүн зүгтэхи асуудалнуудые шиидхэхын тула бодото хэмжээнүүд конференци дээрэ абтаха ёһотой гээд мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ. 1967 ондо булимтаран эзэмдэһэн Араб газар нютагуудһаа Израилиин сэрэгүүдые гаргаха тухай ООН-ой зохихо тогтоолнуудые бэелүүлэн, Палестинын араб арадай таһаршагүй эрхэнүүдые, тэрэ тоодо бэеэ даадаһан ба дулдыданги бэшэ байдалтай өөрын гүрэниие байгуулха, мүн Дүтын Зүүн зүгтэхи бүхы гүрэнүүдэй ба арадуудан бэеэ дааһан байдал хангаха эрхэнүүдые нарин наар сахин, эдэ асуудалнууд шиидхэгдэхэ ёһотой. Энэ зорилгые бэелүүлхэдэнь, конференциие алибаа аргаар хадууруулха гэһэн Израилиин правительствын бүхы һэдэлгэ Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые улам орёо бэрхэшээлтэй, түбэгтэй бол гоно гээд мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ.

ЛИССАБОН

А. Куньял Президенттэй уулзаба

ТАСС

ПКП-гэй Генеральна секретарь Алваро Куньял түрүүтэй Португалиин Компартиин делегаци республикын Президент Рамалью Эанештай эндэ уулзаба. Португалиин парламентда оруулагдахаар табигдаһан политическэ партинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй президентын зүбшэлэлгын хөөрэлдөөнүүдые хэлгын түсэбтэй дашарамдуулан, энэ уулзалга эмхидхэгдэһэн байна.

Уулзалгын үедэ оронойнансын-экономическа байдалай асуудалнуудые, мүн аграрна реформо бэелүүлгэдэ хабаатай асуудалнуудые зүбшэн хэлсээбди гэжэ А. Куньял журналистнуудтай хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ.

Аграрна реформо бэелүүлхэдээ, нэн түрүүн хүдөө ажахын ажалшадай аша туһа болон хүсэлэнгүүдые, мүн газар эдлэдэг жэжэ ба дунда шадалтай хүнүүдэй аша туһые хараада абаха шухала гэжэ коммунистнууд тоолоно гээд А. Куньял тэмдэглэбэ.

ПРАГА

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮЛӨӨ ТЭМСЭЛЭЙ ЗОРИЛГОНУУД

ТАСС

Эб найрамдалай Словакиин комитедэй заседани Прагада боложо. байгша эмхиин хэһэн хүдэлмэриин дүнгүүд согсологдоһон, 1977 оной зорилгонууд тодорхойлогдоһон байгаа. Советскэ Союзай ба бусад социалис оронуудай, түрүү үзэлтэй ба демократическа бүхы хүсэнүүдэн үүсхэл эдэбхиин, хүсэлэл оролдолгын ашаар 1976 ондо бүхы дэлхэй дээрэ аюулгүй байдал болон эб найрамдал саашадань бэхижүүлхэ талаар амжалта туйлагдаһан байна гээд комитедэй түрүүлэгшэ Б. Швестка тэмдэглээ.

Стокгольмын шэнэ уряа доро гар табиха талаар ЧССР-эй үнгэргэһэн ажал ябуулга тухай тогтон хэлэхэдээ, байгша оной зургаан һара соо 12 миллион шахуу чехословак эрхэтэн гараа табиһан байна [...] Б. Швестка мэдүүлбэ. [...] ябуулга ажалшадай поли[...]ческэ үндэр мэдэрэлт[...] байһые, буу зэбсэгүүд[...] бүтээн гаргалга болюул[...] түлөө, зэбсэг хэрэгсэли[...]дые хуряаха талаар бүх[...] дэлхэйн конференци зар[...]хын түлөө тэмсэл эдэбхит[...] гээр дэмжэхые эрид шиид[...]хэй байһые элирхэйлэн [...]руулба.

НЬЮ ЙОРК

ЖЕНЕВЭДЭХИ ЭБЭЙ КОНФЕРЕНЦИИЕ ҺЭРГЭЭХЫН ТҮЛӨӨ

ТАСС

Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые политическэ аргаар гуримшуулхын тула энээндэ хабаатай бүхы талануудые, тэрэ тоодо Палестиные сүлөөлхэ эмхиие оруулалсан. Женевэдэхи эбэй конференциин хүдэлмэриие дары һэргээхэ шухала гэжэ ООН-ой Генеральна секретарь К. Вальдхайм мэдүүлбэ.

Тиигээгүй һаа, дэлхэйн энэ райондо үшөө нэгэ дайн болоходоо магадгүй байна гэжэ К. Вальдхайм «Ньюсунк» журналда интервью үгэхэдөө тэмдэглээ.

Иордан мүрэнэй баруун бэедэ, Газай секторто бэеэ дааһан байдалтай Палестиныг гүрэниие эмхидхэн байгуулха гэһэн һанал бодолые ООН-ой Генеральна секретарь дэмжэбэ. Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые [...]римшуулха хэрэгтэ ООП-[...] хабаадалсалгада Израи[...] һаад тойбо татаха ёһо[...] гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

1977 оной январь һа[...] һүүлээр — феврал[...] эхээр Дүтын Зүүн зү[...] оронуудаар ябаха һан[...]тайб гэжэ К. Вальдх[...] мэдээсээ.

БЕЙРУТ

ЛИВАНДАХИ БАЙДАЛ

ТАСС

Национальна информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Ливанай правительство орон дотороо гурим тогтоожо байнхэй. Хёмороото талануудһаа правительство ехэ буу зэбсэгүүдыень хуряажа абаха түсэбөө бэелүүлжэ шадаха аабза гэжэ эндэхид багсаамжална. Энэ асуудал Ливанай, Сириин, Египедэй, Саудовска Аравиин, Кувейдэй түлөөлэгшэдэй хоорондо зүбшэн хэлсэгдээ.

Һүүлэй долоон хоногой турша соо Ливанай ниислэл хотодо аалин нам байдал тогтоогдоһон байгаа. Тэд декабриин 21-нэй һүни энэнь таһалдуулагдаба. Хотын баруун-урда, зүүн-урда хубинуудтахи палестин зо[...]нои ажаһуудаг лагерьнууд[...] буудалдаанууд болоо.

Дайнай дүүрэһэнһээ хо[...]шо парламентын түрүү[...] заседани декабриин 23-[...] үнгэргэгдэхөөр хараалаг[...]на, Энээн дээрэ Премьер-м[...]нистр С. Хосс үгэ хэлэх[...]дээ, орон дотороо амгала[...] байдал һэргээхэ талаар га[...]гагдаһан хүсэлэл оролдо[...]гонуудые дэмжэхэ гүйлт[...]тайгаар депутадуудта [...] даха хүсэлэнтэй.

НИКОЗИ

Президент Макариосай хөөрөөн

ТАСС

Кипрэй президент Макариосай хөөрөөн эндэ толилогдобо. Кипрэй асуудалые гуримшуулан шиидхэхэ уялгатай арал дээрэхи грек ба түүрэг бүлэгүүдэй түлөөлэгшэдэй хоорондохи хөөрэлдөөнүүд һаяар һэргээгдэхэ аабза гэжэ этигэн найдажа байһанаа мэдүүлээ. Энээндэ зорюулагдаһан шухала хүдэлмэри ООН-ой Генеральна секретарь хэжэ байна гээд Президент хэлэбэ.

Федеративна байгуула[...]жын үндэһэ һуури дээ[...] Кипрэй асуудалые шиид[...]жэ болоно гээд Макар[...] тэмдэглэбэ. Энээнэй ту[...] республикын бэеэ даа[...] ба дулдыданги бэшэ байда[...] газар дайдын бүрин бүтэ[...] байлгые хангаха шухала

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Партийна комитет ба малай үбэлжэлгэ» — түрүү бэшэг. «Социалис мүрысөөнэй ябаса» — суглуулбари. «Ажалай шэнэ амжалтанууд тээшэ» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Зорилгоёо шэнэлнэ» — И. Калашниковай статья. «Механизаторай мэргэжэл — хүдөөдэ эгээл хүндэтэй мэргэжэл» — суглуулбари. «Түрэл орон доторнай» — суглуулбари.

Гурбадахи хуудаһанда. «Тэмсэл дахяад лэ үргэлжэлһөөр» — Л. Мартыновагай статья. Түбэн дэлхэйн һонин.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Буряадай АССР-эй Гүрэнэй нөөсэлгын кассануудан управлениин плакат.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 12.20 — Үхибүүдтэ — фильм. «Ташкент — город хлебный». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Манай намтар». 1924-дэхи он. 15.15 — С. Прокофьев. Классическа симфони. 15.30 — «Огненный мост» (2-дохи сери). 16.50 — Забһарлалга. 17.00 — «Артлото». Эстрадын программа. 18.00 — «Время». 18.30 — «Манай намтар». «1924-дэхи он». 19.40 — «Огненный мост» (2-дохи сери). 21.00 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 21.25 — Телевизионно һонин. 21.45 — «Талын аялганууд» — тележурнал

«Орбита». 22.15 — С. Прокофьев. Классическа симфони. 23.00 — «Бизнесэй ажабайдал». «Солдаты до востребования». 23.30 — Сибириин гүрэнэй ород арадай хоорой концерт. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.25 — «Улаан-Үдэ» — хотын программа. 19.05 — «Любовный напиток» — Буряадай Ленинэй орденто оперо ба балетэй театрай зүжэг.

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖ

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» декабриин 22-то үнгэргэгдэһэн 51-дэхи тираж:

«Спортлото»: 7 (биатлон), 16 (гимнастика), 35 (спидвей), 41 (теннис), 43 (фехтовани), 44 (фигурна халтиралга).

«Спортлото-2»: 4 (альпинизм), 12 (уһанай-моторно спорт), 31 (тамаралга), 42 (хүндэ атлетикэ), 43 (фехтовани), 47 (бүмбэгэтэй хоккей).

(ТАСС).

Редакторай орлогшо М. Н. НИМАЕВ

Манай адрес, телефонууд

Индекс: 670000, г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: секретариат — 2-00-[...], приемная — 2 54 93.

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-02119.